

KURIER

Wileński

WTOREK, 2 LUTEGO 1993 R.
Nr 20 (12044)

Spotkania A. Brazauskasa z wyborcami Mariampola

Sobotę Algirdas Brazauskas spędził w rejonie mariampolskim. Spotkał się z kierownikami samorządów miasta i rejonu, z radnymi, społeczno-gospodarczymi organizacjami Mariampola, odwiedził Państwowy Zakład Przędzalniczy, był w Katedrze Rudzie.

ne i dlatego częstokroć nieprzemyślane reformy zburzyły ekonomikę, wielu wytrąciły z koleji, przeciwstawiły społeczeństwo. Szczególnie ucierpiała wieś. W poprawianiu tych błędów powinien dopomóc również prezydent. Algirdas Brazauskas powiedział, że już rozpoczęto ich poprawę. Razem z nowym rządem omówił on najważniejsze problemy, które należy rozstrzygnąć w najbliższym czasie, przewidział też program długofalowy. Jest to stabilizacja gospodarki, poprawienie reformy rolnej, większa uwaga wobec zagadnień społecznych, umacnianie praworządności i szczególnie zdecydowana walka z przestępczością.

Jeżeli zostanie wybrany na prezydenta, mówił Algirdas Brazauskas, skład rządu praktycznie pozostanie bez zmian. Świętą pracę rozpoczął on nieźle, nie

poczynił żadnego nieprzemyślanego kroku, w przyszłości też obiecuje, że będzie pracował rozważając ewentualne skutki każdej decyzji.

To nieprawda, mówił Algirdas Brazauskas, że DPPL chce zagarnąć całą władzę. W aktualnym rządzie są tylko trzej członkowie tej partii. Jestem za tym, aby we wszystkich szczeblach zarządzania pracowali ludzie kompetentni, przynależność partyjna nie interesuje mnie.

W spotkaniach A. Brazauskasa z wyborcami uczestniczył przewodniczący sejmowego komitetu spraw zagranicznych Kazys Bobelis. Wezwał on do głosowania na Algirdasa Brazauskasa, którego scharakteryzował jako wiernego interesom Litwy człowieka o wielkiej kompetencji i wysokiej kulturze.

PRZYSZŁOŚĆ SAMORZĄDÓW NALEŻY DO GMIN

Od idei do realizacji

W ubiegłym tygodniu w Niemenczynie grupa starostów gmin rejonu wileńskiego spotkała się z gośćmi z Polski — Heleną FRANASZEK, reprezentującą sejmik samorządowy województwa krakowskiego, z dyrektorem Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego Janusem BASTEREM oraz z pierwszym sekretarzem Ambasady RP w Wilnie Wojciechem WRÓBLEWSKIM.

Goście opowiedzieli o funkcjonowaniu samorządu w Polsce, o swym doświadczeniu. Nabrała też konkretnych kształtów idea nawiązania współpracy między gminami litewskimi i polskimi. Goście z Polski zaproponowali dla starostów, merów i ich zastępców tygodniowy pobyt w gminach województwa krakowskiego, który ma być zrealizowany w lutym br. Właśnie na poziomie gmin, gdzie się kumulują wszystkie dziedziny życia, ma być budowany system współdziałania i współpracy. Nie chodzi tu o pomoc charytatywną, lecz o to, aby na Litwie, jak stwierdził J. Baster, powstał partner, z którym można rozmawiać. Zamierzany staż starostów ma zapoczątkować funkcjonowanie urzędów gminnych, stworzyć warunki do wzajemnego poznania się, wybrania partnerów i kierunków współpracy.

Trzeba przyznać, że na Litwie nie mamy jeszcze samorządu z prawdziwego zdarzenia. Jesteśmy dopiero w drodze do reformy samorządowej. Dziś gmina, owe najniższe ogniwko władzy, najbardziej zbliżone do mieszkańców, niestety, dość często nie może być dla nich ostoją, ponieważ nie zawsze potrafi rozstrzygnąć ich problemy. Gminy nekują problemy energetyczne, służby komunalne. Starostowie nieraz czują się zagrobeni w mnóstwie nowych ustaw, potrzebują praktycznie radców prawnych, o czym sygnalizowali podczas spotkania. Starostowie gmin suzańskiej, mejszagońskiej, ławaryskiej, reżanowskiej, rukojąskiej, rudomińskiej, niemenczyńskiej oraz mer Niemenczynia założyli więc Klub Starostów rejonu wileńskiego. Uważają oni, że zrzeszeni w klubie będą mogli lepiej koordynować swą działalność, wzajemnie się wspierać i rozwiązywać kłopoty gospodarcze. A więc, wydaje się, że idea założenia Klubu Starostów gmin Wileńszczyzny, jaka narodziła się w redakcji „Kuriera Wileńskiego” podczas spotkania starostów gmin, stopniowo się realizuje. Być może podobny Klub Starostów gmin powstanie w rejonie solecznickim. Najważniejsze, aby kluby te stały się miejscem wymiany doświadczeń i zespolenia wysiłków na rzecz gospodarczego i kulturalnego rozwoju Wileńszczyzny.

Trzeba przyznać, że na Litwie nie mamy jeszcze samorządu z prawdziwego zdarzenia. Jesteśmy dopiero w drodze do reformy samorządowej. Dziś gmina, owe najniższe ogniwko władzy, najbardziej zbliżone do mieszkańców, niestety, dość często nie może być dla nich ostoją, ponieważ nie zawsze potrafi

Samorząd naprawdę sam rządzi

Zamieniam kilka zdań z Heleną FRANASZEK, reprezentującą sejmik samorządowy województwa krakowskiego.

— Pani odwiedziła rejon wileński, solecznicki, gdzie się spotkała ze starostami gmin, zorientowała się z ich problemami. Co by więc mogła Pani im poradzić?

— Czy więc gmina w Polsce jest w pełni samodzielna i niekontrolowana przez władzę ogólną?

— Przed wszystkim trzeba pracować nad pobudzeniem aktywności wszystkich mieszkańców gminy. To nie może być tak, że jej mieszkańcy oglądają się na swoją władzę; mera, starostę czy radę, oczekują, że im załatwią problemy. Sami już muszą się poczynać, że to są ich wspólne problemy. Jeżeli to zrozumieją i zaczną wspólnie działać, dopiero wówczas się coś uda.

— U nas nie ma takiego podporządkowania, samorządna. Natomiast wojewoda jako przedstawiciel rządu ma prawo kontrolowania tego, czy gmina działa zgodnie z ustawami. Więc jak gmina podejmuje uchwałę, akt prawny — to wojewoda musi stwierdzić, czy jest on zgodny z ustawą, czy nie. Natomiast to, na co gmina wydaje pieniądze, jak gospodarzy, co chce budować, to jest jej sprawą.

— Nie jest to takte łatwe, zwłaszcza w naszych warunkach, kiedy brakuje pieniędzy...

— Jakich ustaw, dotyczących samorządu terytorialnego, Pani zdaniem, przede wszystkim potrzebujemy?

— W Polsce gminy też nie są najbogatsze. Narzekają, że pieniędzy jest za mało. Że przydałoby się więcej. Jednak gminy w tej chwili już się czują właścicielami tego co mają: majątku, ziemi, nieruchomości. Mają prawo same decydować o tym, na co wydadzą i ile wydadzą. Starają się jak oszczędniejsi gospodarować, aby na wszystko wystarczyło.

— Ustawy o samorządzie terytorialnym oraz ustawy, która określa, jakim majątkiem gminy będą dysponować.

— Dziękuję za rozmowę.

Jadwiga BIELAWSKA

Stasys Lozoraitis — w Litwie Północnej

Cały koniec tygodnia, poczynając od czwartku, kandydat na prezydenta Republiki Litewskiej Stasys Lozoraitis podróżował po Litwie Północnej, zapoznawał się z opinią na temat swego poglądu na funkcję prezydenta, dzieląc się myślniami, jak zmienić sytuację gospodarki Litwy.

podległości kraju, ściśle przestrzeganie ustaw, aby nie łamało zasad demokracji i praw człowieka. Pretendent zaakcentował też konieczność współpracy z prostymi ludźmi. Jego zdaniem, sytuacja gospodarki litewskiej stała się tak trudna również dlatego, że przed reformą gospodarczą nie zasięgnięto opinii ludzi, nie zważano na ich zdanie i nie wysłuchano postulatów.

Stasys Lozoraitis zapytany, jak ocenia swój pobyt w Litwie Północnej, odpowiedział, że nie oczekiwał takiej życzliwości ludzi wobec niego, a wyniki podróży oceni udokładniając wraz z doradcami swój program wyborczy. Zdeterminowane zostaną również ustalenia co do pomocy dla wsi oraz ludzi potrzebujących opieki społecznej.

(ELTA)

Wizyta — prywatna, spotkania — oficjalne

Wizyta prezydenta Republiki Litewskiej Džochara Dudajewa na Litwie była prywatna ale w jej ramach odbyło się spotkanie z przedstawicielami władzy i społeczeństwa.

Janavičius, Džochara Dudajewa na Litwę zaprosiła sejmowa grupa przyjaźniół Czeczenii. Depeszę, zapraszającą prezydenta przybyć w dowolnym wygodnym dla niego czasie, podpisał lider opozycji Vytautas Landsbergis. Tymczasem 28 stycznia do sekretariatu prezydenta Czeczenii wysłana została depesza, podpisana przez pomocnika lidera opozycji Antanasa Račasa z prośbą o odroczenie wizyty na czas późniejszy, gdyż Litwa nie jest do niej gotowa. Usiłowano też skontaktować się ze służbą bezpieczeństwa Czeczenii, ale bez rezultatu. Jak powiedział przedstawiciel opozycji, przyczyną tych nieporozu-

mień będą wyjaśniane. Lider opozycji Vytautas Landsbergis i prezydent Czeczenii Džochar Dudajew spotkali się 30 stycznia.

W tym samym dniu Džochara Dudajewa przyjął tymczasowo p.o. przewodniczącego Sejmu Republiki Litewskiej Česlovas Jušėnas.

Zdaniem Viliusa Kavaliauskasa, tymczasowo p.o. prezydenta Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas nie był poinformowany o planowanej wizycie prezydenta Czeczenii. Dowiedział się o niej w drodze do wyborców, toteż ubolewa z powodu nieporozumienia.

(ELTA)

Przebieg reformy rolnej w rejonie solecznickim

W rejonie SKIAUTERE — doświadczony gospodarz, który bodaj od 40 lat moczona pod względem ekonomicznym kolchozem. Po zakończeniu reformy rolnej został konsultantem Centralnej Komisji Prywatyzacyjnej na rejon solecznicki. Poniżej zamieszczamy jego wypowiedzi na temat przebiegu reformy, reprivatyzacji ziem w tym rejonie.

majątku przedsiębiorstw tolnych, którego 74 proc. wartości wykupili udziałowcy, a 26 proc. pozostało w rękach państwa. Prywatyzowano fundusz mieszkalny. Dobiaża końca wykup posesji przez mieszkańców rejonu.

Po zreorganizowaniu byłych gospodarstw utworzono 41 spółek, 2 przedsiębiorstwa państwowo-akcyjne, 4 zamknięte spółki akcyjne, 4 przedsiębiorstwa indywidualne. 443 właścicielom zwrócono ziemię o łącznej powierzchni 3.020 ha. Zwrot gruntów przebiega dość wolno. Przede wszystkim z powodu braku dokumentacji potwierdzającej własność. Jest to specyficzny problem naszego rejonu, podobnie jak i całej strefy wileńskiej. W dobre

(Dokończenie na str. 3)

KRAJE BALTYCKIE POWINNY SCISLEJ WSPÓLPRACOWAĆ

DAVOS, Szwajcaria (Reuter-ELTA). Liderzy trzech państw bałtyckich, dążących do otrąsnięcia się ze starego systemu sowieckiego, w niedzieli zaapelowali do siebie wzajemnie, aby bardziej współpracować w skali regionu i dopomagać w przejściu do gospodarki rynkowej.

Premier Łotwy I. Guodmanis oświadczył na światowym forum gospodarczym, że Łotwa podpisała umowę o wolnym handlu ze Szwecją i Finlandią, ale nie z Estonią i Litwą.

„Jeżeli nie rozstrzygniemy tych problemów, to nie sądzę, że nasz region rozkwitnie w przyszłości”, powiedział on.

Zdaniem Guodmanisa, ukształ-

towany przez Związek Sowiecki przemysł bardzo utrudnia współpracę gospodarczą. W republikach bałtyckich budowano zakłady - monopolistów, które wytwarzały jedyny produkt dla całego Związku Sowieckiego.

„Jak sądzi Guodmanis, państwa bałtyckie, tworząc nowy przemysł lub urzędzenia, powinny dążyć do wspólnych projektów na inwestycje, nie zaś rywalizować ze sobą.

Nowy minister finansów Litwy Eduardas Vilkelsis zgodził się z tym. „Nasze trzy kraje opuściły razem Związek Sowiecki, jednakże brakuje solidarności w rozwiązywaniu wspólnych problemów”, powiedział.

Na przykład, kooperowanie utrudnia odmienny pogląd na handel i podatki. „Nie porozumieliśmy się w sprawie priorytetów”, powiedział Vilkelsis.

Wezwanie do kooperacji poparł premier Szwecji Carl Bildt, którego kraj podpisał umowy o wolnym handlu z krajami skandynawskimi, podczas gdy takowe nie zostały zawarte z Estonią i Litwą.

NIE POZOSTAWIOMO ZADNYCH DOKUMENTÓW

NOWY JORK (ITAR - TASS - ELTA). Administracja Clintona będzie musiała od nowa opracowywać politykę zapewnienia bezpieczeństwa narodowego USA. Jak pisze tygodnik „Newsweek”, proownicy Rady Bezpieczeństwa Narodowego administracji Busha nie pozostawili żadnego dokumentu nowym pracownikom.

Bush pozostawił wiele kryzysów w polityce zagranicznej w Iraku, Bośni, Somali - pisze tygodnik. Jednakże ekipę bezpieczeństwa narodowego Clintona zdziwiło to, że w pomieszczeniach Rady Bezpieczeństwa Narodowego znalaziono tylko puste szuflady, w których przechowywane są akta.

Większość dokumentów wywieziono do Houston, gdzie Bush zamierza założyć swą bibliotekę prezydencką. Niektóre z nich przekazano do archiwów federalnych.

Jak stwierdza „Newsweek”, większość dokumentów dotyczących spraw bezpieczeństwa USA można byłoby bez trudu zrekonstruować na podstawie archiwów Departamentu Stanu, Departamentu Obrony i Centralnej Agencji Wywiadowczej. Jednakże wymaga to dużo czasu.

Kwestię tego, jakie dokumenty pozostawił swym następcom, za każdym razem według własnego uznania rozstrzyga gospodarz Białego Domu.

BUSH WIEDZIAŁ O TRANSAKCJI

WASZYNGTON (ITAR - TASS-ELTA). Były prezydent USA George Bush wiedział o tajnych próbach administracji Ronalda Reagana sprzedaży Iranowi broni za to, aby kraj ten uwolnił zakładników amerykańskich w Libanie i nie sprzeciwiał się im. Taką sensacyjną rewlację zawierającą wspomnienia byłego sekretarza stanu George'a

O ZAMACHU NA PREZYDENTA ROSJI

MOSKWA, 1 lutego (ITAR-TASS-ELTA). W myśl rozporządzenia prokuratora generalnego Walentina Stiepankowa sędzia śledczy wyjątkowo ważnych spraw poprowadził śledztwo w sprawie majora sił zbrojnych Iwana Kisłowa w związku z próbą zamachu na życie prezydenta Rosji.

Ustalono już, że Kisłow pod koniec ubiegłego roku samowolnie wycofał się ze swej służby w okręgu wojskowym na Dalekim Wschodzie, w Chabarowsku, przybył do Moskwy, gdzie spędził około miesiąca. Służba ochrony zatrzymała go dopiero 27 stycznia w jednym z gmachów rządowych z pociskiem wybuchowym własnego wyrobu,

z pomocą którego usiłował dokonać zamachu na życie prezydenta Rosji. Podczas śledztwa Kisłow nie zgodził się na polityki szefa państwa, którą zarządzał antyterrorystyczny, zamierzano przedzierać okłamać swój obowiązek służbowy i obywatelski oraz wkład w walkę o socjalizm.

Podjęzany został oskarżony według trzech artykułów Kodeksu Karnego Rosji, w których jest mowa o zamiarze zabójstwa, akcie terrorystycznym oraz samowolnym wycofaniu się z jednostki wojskowej. W najbliższym czasie sprawa nadal rozpatrywana będzie w Ministerstwie Bezpieczeństwa Rosji.

CZOŁGI LIKWIDUJE SIĘ ZGODNIE Z HARMONOGRAMEM

MINSK (Belinform - ELTA). Białoruś ściśle wykonywała i wykonuje wszystkie międzynarodowe umowy rozbrojenowe, podpisane przez byłych ZSPR i ratyfikowane przez parlament białoruski, oświadczył wiceminister obrony Białorusi generał - lejt-nant Walerij Jakuszew. 29 stycznia odwiedził on m. Borysów, gdzie tego dnia na części pocięto pierwszy czołg T-62. 23 grudnia rozpoczęły tu etap likwidacji 24 maszyn bojowych pomyslnie zakończony został w przewidzianym czasie.

Zgodnie z planem likwiduje się samochody opancerzone, gdzie wcześniej likwidowano urządzenia do uruchomienia rakiet średniego zasięgu. Zamierza się tu zlikwidować 24 czołgi. Łącznie Białoruś zlikwiduje i częściowo przerobi dla gospodarki narodowej około półtora tysiąca jednostek sprzętu pancernego.

Likwidację czołgów i innych maszyn bojowych w Borysowie nadzorowali wojskowi i dyplomaci USA, RFN, Francji, Wielkiej Brytanii, innych krajów.

sy, Reagan za cichą aprobata Busha, żądał zrealizowania go, chociaż Shultz sprzeciwiał się temu stanowczo.

Rewlacja Shulzta zmuszają do zwątpienia w twierdzenia Busha, że nic nie wiedział o próbach administracji Reagana, aby uzyskanymi z tej transakcji pieniędzmi zasilać kontrewolucjonistów Nikaragui, chociaż tego zakazał Kongres USA.

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ Nr 23 Z 22 STYCZNIA 1993 R.

O REJESTRACJI CHŁOPCÓW REPUBLIKI LITEWSKIEJ URODZONYCH W 1975 ROKU

Realizując tymczasową ustawę Republiki Litewskiej o obowiązku służby w ochronie kraju rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Polecić Ministerstwu Ochrony Kraju, aby wspólnie z zarządami miejskimi, rejonowymi w okresie stycznia - marca 1993 roku dokonać rejestracji chłopców, rocznik 1975, ustalając, czy są zdatni do służby w ochronie kraju.

2. Zarządy miejskie, rejonowe, kierując się zaleceniami komendantów powiatowych, rejonowych, powinny ustalić tryb rejestracji chłopców rocznika 1975, utworzyć stosowne komisje, jak też wyznaczyć personel medyczny do pracy w tych komisjach.

3. Ustalić, że:
3.1. instytucje, przedsiębiorstwa i organizacje na podstawie zapotrzebowania komendantów powiatowych, rejonowych przed-

stawiają spisy chłopców, ka 1975;

3.2. miejskie, rejonowe linki, przychodnie oraz żądanie komendantów powiatowych, rejonowych wszystkich karty ambulatoryjne chłopców rocznika 1975, w psychiatryczne, przeciwciepłoty, chorob okulistycznych, przedstawiają spisy obecnie (leczących chłopców) rocznika 1975, wyciągi z historii chorób; chłopców;

3.3. kierownicy przedsiębiorstw i organizacji, w pewniac, aby ich pracowników i uczniów urodzonych w terminie ustalonym w komendatach powiatowych, rejonowych stawili się w których daturach do rejestracji.

POWOLAŁ KOMISJE DO ZORGANIZOWANIA WIZYTY PAPIEŻA JANA PAWŁA II NA LITWIE

W celu zapewnienia odpowiedzialnej organizacji wizyty papieża Jana Pawła II na Litwie, rząd Republiki Litewskiej postanowił powołać komisję do spraw zorganizowania wizyty Jana Pawła II na Litwie.

- A. Matulevičius - minister bez teki (przewodniczący komisji),
- P. Plumpe - doradca rządu Republiki Litewskiej w sprawach Kościoła Katolickiego (sekretarz komisji),
- R. Barcevičius - wiceminister przemysłu i handlu,
- A. Basevičius - wiceminister łączności i informatyki, J. Gečas - wiceminister ochrony kraju,
- L. Kaletinas - wiceminister zdrowia - główny państwowy lekarz-higienista, V. Krasauskas - naczelnik rejonu szwalskiego, D. Kuolys - wiceminister kultury i oświaty, A. Leščinskas - wiceminister komunikacji, P. Liu-

bertas - komisarz Departamentu Policji, minister spraw wewnętrznych, A. Lukšas - wiceminister wnictwa i urbanistyki, R. Keičiūsis - zastępca dyrektora generalnego służby bezpieczeństwa, R. Mikūnas - dyktando, K. Butkūnas - zastępca dyktando państwowej polityki turystycznej „Lituvra”, R. - starys komisarz Policji, L. V. Papiritis - minister spraw zagranicznych, A. Pasiulis - dyrektor protokołu państwowego, matycznego, A. Račkaišis - wiceminister finansów, P. Štambakaitis - zastępca ka rejonu rosenkiego, L. nas - dyrektor generalnego Radią i Telewizji, V. Yankus - wiceminister społecznej.

Bronisława Minister Ochrony Audrius BUTKUSIS

Kto sypnie groszem?

Dziennik „Lietuvos aidas“ zamieścił notatkę o tym, że rząd Litewskiego Związku Tautników w okazji 75 rocznicy odrodzenia Państwa Litewskiego postanowił przyznać dwie premie (każda po 100 dolarów USA) nauczycielom szkół z Litwy Wschodniej za duże zasługi w umacnianiu litewskości i pielęgnowaniu kultury litewskiej na tych terenach. Założycielami funduszu, z którego przydzielili się wspomniane premie są państwo Kriaučiūnaitis mieszkający w USA. Wkrótce, jak informuje gazeta, zostaną wytypowani laureaci nagrody.

Po przeczytaniu tej notki poczuł się lekka zazdrość, że nie bowiem na myśl o nauczyciele - Polacy z kilkudziesięciu lat pracy w szkołach Wileńszczyzny będą w niełatwych warunkach pewnością są nie mniej podobnych nagród za pracę w kulturze i oświacie polskiej, pada apelować jedynie do tych, którzy (choćbyśmy, że możemy) nas w bardzo wielu sprawach rozłączonych po świecie (jestem) by też zechcieli wspomóc tych wspaniałych nauczycieli.

WROCLAWIANIE — WILNIANOM

Doprawdy niepożyta jest energia pani Donaty Nowak, prezesa Zarządu Wrocławskiej Fundacji im. Adama Mickiewicza na rzecz ochrony zabytków kultury polskiej na Wileńszczyźnie. Kierowana przez nią Fundacja dała wiele dowodów dobrej woli w ratowaniu polskich śladów na Litwie. I nie tylko... Bo oto w ub. sobotę do wileńskiego kościoła św. Ducha przybył transport żywności i leków dla ludzi niezamożnych. Fundusze zebrano

m.in. dzięki zorganizowanej przez panią Donatę apelacji wrocławskiej prasie, radiu, wizji. Ponadto wszyscy mogli przysłać paczkę krowym w Wilnie.

W imieniu tych, którzy są stażą z pomocy humanitarnej dziękujemy pani Donacie wrocławianom działającym w Fundacji i wszystkim ofiarom.

Wczoraj w bankach litewskich

Litewski komercyjny „Vytiš“: dolar - 396 (skup), 408 (sprzedaż), marka niemiecka - 245,90 (skup), 253,40 (sprzedaż), rubel rosyjski - 0,50 (skup), 0,80 (sprzedaż).
Wileński komercyjny: dolar - 402 (skup), 412 (sprzedaż), marka niemiecka - 245 (skup), 252 (sprzedaż), rubel rosyjski - 0,52 (skup), 0,56 (sprzedaż).
Oszczędnościowy: dolar - 403 (skup), 415 (sprzedaż), marka

niemiecka - 247,70 (skup), (sprzedaż), rubel rosyjski (skup), 0,65 (sprzedaż).
„Hermis“: dolar - 402 (skup), 417 (sprzedaż), marka niemiecka - 247 (skup), 257 (sprzedaż), rubel rosyjski - 0,55 (skup), (sprzedaż).
„Litpex“: dolar (skup), 416 (sprzedaż), marka niemiecka - 247 (skup), 257 (sprzedaż), rubel rosyjski (skup), 0,80 (sprzedaż).

Według doniesień prasy przygotował Zbigniew MARKOWICZ

Rozmaitości

Do 2050 roku liczba mieszkańców w Stanach Zjednoczonych Ameryki wzrośnie o 50 proc. i osiągnie 383 miliony. Taką prognozę ogłosiło Biuro Spisów USA. Według jego danych, w ciągu nadchodzących 60 lat największej rosnącą pod względem ilościowym grupą etniczną w Ameryce będą Azjaci - liczba ich z 9 mln osób (3 proc.) w 1992 r. wzrośnie do 41 mln (11 proc.) w roku 2050. Udział diaspory hiszpańskojęzycznej w tym okresie zwiększy się z 24 mln (9 proc.) do 81 mln (21 proc.). Natomiast liczba Murzynów w 2050 roku osiągnie 62 mln (16 proc.) w porównaniu z 32 mln (12 proc.) obecnie.

Obecnie biały nie hiszpańskojęzyczny Amerykanów jest 191 mln, czyli 75 proc. W połowie przyszłego stulecia udział ich zmniejszy się do 53 proc. i wyniesie 202 mln.

Prasa chińska przestrzegła Chinczyków, że „jeżeli rodzice

nie ztroszczą się, aby rodziło się u nich więcej dziewcząt, to w końcu bieżącego stulecia po kraju w poszukiwaniu żon pomarszeruje armia 70 mln „starych kawalerów”.

Obecnie na 1.100 mln mieszkańców Chin jest 51,45 proc. mężczyzn. Im młodsza jest grupa wiekowa, tym wyższy jest ten procent.

Na 100 dziewcząt w Chinach teraz rodzi się 114 chłopców.

Francja zajmuje pierwsze miejsce na świecie pod względem produkcji wina i co roku z jego eksportu osiąga 37 mld dolarów. Należy do niej również rekord świata w spożyciu wina średnio na jednego mieszkańca - 13 litrów w przeliczeniu na spirytus.

Umiażdżenie używane wino gronowe jeszcze nikomu nie zaskodziło. Problem polega na tym, że wcale nie wszyscy i nie zawsze przestrzegają tego umiaru. Z powodu marności wtrąby, którą powoduje nadużywanie wina, we Francji co roku umiera ponad 10 tys. osób, a na 100 awarii samochodowych 38 na-

NA WYBOISTYCH DROGACH HISTORII

Wydawnictwo „Encklopedia” przygotowuje książkę historyka V. Tiniusa o działaczach partyjnych i politycznych okupowanej Litwy. W książce — 50 biografów z analizą ówczesnej działalności kierowników Litwy do 11 marca 1990 r. Działalność polityczną władze Cytelników z pewnymi skrótami publikację o A. BRAZAUSKASIE.

Algirdas Mykolas Brazauskas urodził się 22 września 1932 r. w rodzinie urzędniczej w Rokiskis (Rakiszkach). W 1956 r. ukończył Kowieńską Politechnikę. Pracował jako inżynier na budowie Kowieńskiej Elektrowni Wodnej, później był naczelnikiem Zarządu Zjednoczenia Budownictwa Energetycznego LSSRR, dyrektorem budowy Kowieńskiej Fabryki Konstrukcji Żelbetowych. W 1962 r. A. Brazauskasa mianowano naczelnikiem Zarządu Przemysłu Materiałów Budowlanych Litewskiej SRR. Na pomyslną karierę rzutowało kilka czynników. Po pierwsze, w 1959 r. A. Brazauskas wstąpił do KPZR. Po drugie, w latach 1956—1959 na Litwie trwała kampania wysuwania na stanowiska kierownicze Litwinów (zamiast osób rosyjskojęzycznych) prowadzona przez A. Sniečkusę i in. A. Brazauskas trafił na tę falę i szybko wspiął się po szczeblach kariery. W 1956 r. w wieku 33 lat A. Brazauskas został ministrem przemysłu materiałów budowlanych Litewskiej SRR. Wtedy był jednym z najmłodszych członków rządu LSSRR. W 1966 został pierwszym zastępcą przewodniczącego Państwowego Komitetu Planowania LSSRR i na tym stanowisku pracował do 1979 r. W 1974 r. A. Brazauskas został kandydatem nauk ekonomicznych.

Wkrótce na A. Brazauskasa zwróciło uwagę kierownictwo KPZR. W maju 1977 r. P. Griškevičius zalecił KC KPZR mianować A. Brazauskasa sekretarzem KC KPZR, odpowiedzialnym za ekonomikę (przemysł i budownictwo). Charakteryzując A. Brazauskasa P. Griškevičius pisał: „Tow. Brazauskas w pracy wykazuje inicjatywę, jest wymagający, konkretny, rzeczowy, szybko orientuje się w skomplikowanych zagadnieniach. Dobrze zna pracowników inżynieryjno-technicznych i naukowych republiki, ministerstwa i resorty, jest nadszybczym szanowany przez aktywny partynijny, rajdniczy i gospodarczy miast i rejonów”.

A. Brazauskas został sekretarzem KC KPZR i w hierarchii aparatu KC KPZR zajął stanowisko „piątego” sekretarza (po P. Griškevičius, W. Charazowie (później N. Dybience), L. Šepetyisie i R. Songaile (później V. Astrauskasie)). Był przedstawicielem nowego pokolenia litewskiej nomenklatury partyjnej. Dość młody, energiczny, pragmatyczny A. Brazauskas dobrze znał się na metodach planowego zarządzania gospodarką, nigdy ślepo nie idealizował rewolucyjnej przeszłości KPZR i jej weteranów, ale zawsze szanował A. Sniečkusę. „Jako pracownik produkcji zawsze starałem się ekonomikę, szczególnie gospodarkę, wyeliminować z polityki” — pisał w swych wspomnieniach. Rzeczywiście w sprawach partyjnych republiki „niczym się nie wyróżniał, najbardziej troszczył się o rozwój przemysłu i jego produkcji, o budownictwo kapitalne”.

A. Brazauskasa dobrze poznała inteligencja techniczna Litwy. Z poszczególnymi kierownikami struktur państwowych ZSRR nawiązał dobre stosunki, które szczególnie się przydały w czasach późniejszych. Niemniej, jak pamięta A. Brazauskas, z resortami związkowymi zawsze były problemy. W pilnych sprawach zwracano się do P. Griškevičiusa, jednak ze względu na pasywność polityczną i fizyczną ostatniego, jak też, że ciągle się bał Moskwy, najpilniejsze sprawy A. Brazauskas coraz częściej rozstrzygał samodzielnie lub ko-

rzyszał z usług II sekretarza KC KPZR N. Dybieni. Oczywiście, nie należy tego absolutyzować. Stosunki A. Brazauskasa i N. Dybieni były jedynie oficjalne, jako kierownika i podwładnego. W książce swych wspomnień A. Brazauskas pisze, że z inicjatywą miejscowych komunistów i jego własnej starano się ignorować interesy resortów związkowych, szczególnie kompleksu przemysłu wojennego na Litwie. N. Dybienio miał nawet przygotowany projekt uchwały „ukarania” A. Brazauskasa przeniesieniem ze stanowiska sekretarza KC do pracy w rządzie. W 1982 r. z okazji 50-lecia nadano mu honorowy tytuł zasłużonego inżyniera LSSRR.

Na arenie politycznej Litwy A. Brazauskas wyróżnił się na początku lata 1988 r., w początkach odrodzenia narodowego Litwinów i powstania Sąjūdisu. Społeczeństwo Litwy wkrótce zwróciło na niego uwagę. Ówczesne sztywne kierownictwo KC KPZR nie miało zbyt wielu ludzi umiających swobodnie obcować z audytoryum, mówić bez uprzedniego przygotowania, logicznie bezpośrednio i sugestywnie. Sama postura A. Brazauskasa, wzrost, męskie rysy oblicza imponowały mieszkańcom Litwy, lecz o sympatii zdecydowało to, że w 1988 r. nie sprzeciwiał się odrodzeniu, z pewnymi zastrzeżeniami poparł ruch wyzwolenia narodowego. Na zlecenie Biura KC KPZR A. Brazauskas uczestniczył w wiecach Sąjūdisu zorganizowanych 24 czerwca 1988 roku na Placu Katedralnym i 9 lipca w parku Vingis (Zakrecie). Na wiecach A. Brazauskasowi nie udało się obronić poglądów kierownictwa KPZR, przeciwnie autorytet kierownictwa podupadł jeszcze bardziej, natomiast zyskał na przychylności A. Brazauskasa. Koniec swej władzy R. Songaile i N. Mitkin przyspieszyli, zarządzając 28 września 1988 r. rozpedzenie wiecu na Placu Katedralnym.

21 października A. Brazauskas został wybrany I sekretarzem KC KPZR. Moskwa poparała tę kandydaturę z kilku powodów: w tym czasie A. Brazauskas był popularny na Litwie, dlatego inna kandydatura mogła wywołać protest, poza tym cechowała go powściągliwość, nie popierał radykalnych żądań Sąjūdisu, częściowo orientował się na pierestrojkę M. Gorbaczowa. Dlatego najważniejszą przesłanką awansu A. Brazauskasa był proces demokracji i jawności w Związku Radzieckim. Funkcjonariusze KC KPZR, udając demokrację i mając nadzieję na kontrolowanie A. Brazauskasa, zgodzili się na taki bieg wydarzeń, chociaż widocznie nie zorientowali się, że krok ten pozbawił ich możliwości kontrolowania zarządzania republiką. Przyszłość Litwy w znacznym stopniu zależała od znowobowoli A. Brazauskasa.

A. Brazauskas będący prawdziwym politykiem, stał się pierwszym kierownikiem administracji okupowanej Litwy. Możemy przypominąć A. Sniečkusę i porównać jego decyzje polityczne: nie był prawdziwym kierownikiem państwa i nigdy nie pełnił funkcji zarządzania. Tymczasem A. Brazauskas zostając I sekretarzem KC KPZR znalazł się w całkiem innych warunkach. Był popierany przez większość społeczeństwa Litwy, a Moskwa nie ingerowała otwarcie do spraw Litwy, chociaż ciągle wywierała presję polityczną.

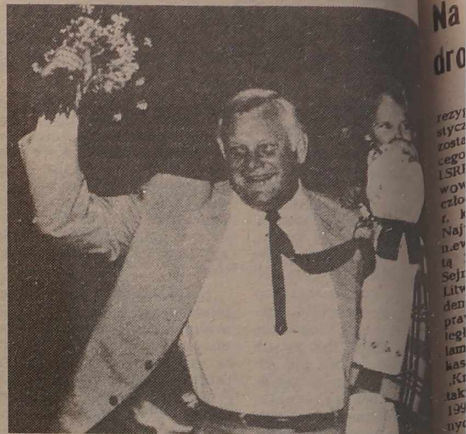
W listopadzie 1988 r. A. Brazauskas uczestniczył w I Zjeździe Sąjūdisu, poparł jego program, wraz z V. Sakalauskasem, V. Astrauskasem postanowili

zwrócić wierzącym Katedrę Wileńską. Jednak A. Brazauskas nie poszedł z Sąjūdisem, wybrał złoty środek — starał się bronić interesów i Litwy, i Moskwy. Dwoistość tej polityki miała przesłanki zarówno pozytywne, jak też negatywne: przede wszystkim takie „lawirowanie” (brak mocnej pozycji politycznej) łagodziło i oddalało atak reakcyjnych sił ZSRR na Litwę, poza tym za pobłażanie Moskwie od A. Brazauskasa i KPZR coraz bardziej oddalały się popierające go warstwy, wzrastała konfrontacja z Sąjūdisem.

18 listopada 1988 r. dzięki staraniom A. Brazauskasa i popierających go komunistów na sesji Rady Najwyższej LSSRR odrzucono proponowaną przez Sąjūdis poprawkę do Konstytucji o priorytecie ustaw Litwy nad ustawami ZSRR (uczynili to własnie Estończy). „Co to znaczy? Te ustawy przed dwoma dniami przyjęli Estończycy. Estończykom zaproponowano zwolnienie nowej sesji i odwołanie ustawy. Po co nam, Litwie, jednodniowa, jak motyl, ustawa... Uważam, że nie powinniśmy wprowadzać w błąd swych ludzi, swego narodu” — mówił A. Brazauskas. Odład drogi KPZR i Sąjūdisu rozeszły się do końca 1989 r. Sąjūdis stał się otwartą polityczną opozycją wobec KPZR i A. Brazauskasa.

Znamienna jest jedna z najważniejszych cech A. Brazauskasa jako polityka — do początku 1991 r. nie był on liderem kierowniczym, proponującym nowe idee, lecz reprezentującym interesy części społeczeństwa, bądź pewnych grup ludzi. W działalności A. Brazauskasa trudno dostrzec jakiegokolwiek całkowicie samodzielne kroki polityczne lub decyzje, które mogły zmienić przebieg wydarzeń. „Później myślałem, co mogło by się stać, gdybym wtedy nie wytrzymał, nie stałbym się amortyzatorem stosunków między mieszkańcami Litwy, kierownictwem Sąjūdisu i kierownictwem ZSRR. Co by się stało, gdybyśmy na złamanie karku, nie rozglądając się, nie byliśmy tak rozważliwi i napróżd... (..)”. Odpowiadać za swe czyny jest bardzo trudno. Naprawdę niewiele myśl o odpowiedzialności! — tak rozważając próbował podkreślić swą rolę A. Brazauskas. Ale jak wtedy ocenić zachowanie A. Brazauskasa zimą i wiosną 1989 r., gdy dążąc do rewanzu podnieśli głowy litewscy ortodoksyjni komuniści? A. Brazauskas nie przeciwstawił się im. Lutowe plenum KC KPZR 1989 r. nakreśliło nowy kurs polityczny KPZR, skierowany na odbudowę władzy partii komunistycznej na Litwie i zaprzestanie wszelkich dyskusji o niepodległości Litwy. Popierając rezolucję plenum A. Brazauskas, może wbrew woli, poparł ówczesnie panujące antydemokratyczne i wrogie Litwie i narodowi litewskiemu nastroje polityczne. Nie popierając komunistów o poglądach demokratycznych oddalił on rozłam KPZR i jeszcze bardziej nastąpił przeciwko niej społeczeństwo. Był to błąd polityczny A. Brazauskasa chociaż, obiektywnie oceniając plenum to stało się pozytywne dla Litwy: oddzielono „ziarno od plew” — ortodoksyjni komuniści pokazali swe prawdziwe oblicze.

Od razu po plenum zakazano nadawania przez Litewską Telewizję szczególnie popularnego programu „Atgimimo bangas” i in. audycji politycznych. Liberalnego sekretarza ideologicznego KC KPZR L. Šepetyisa zastąpił protegowany Moskwy V. Baltrūnas, z urzędu prokuratora LSSRR został zwolniony L. Sabutis, 23 lutego 1989 r. A. Brazauskas w liście do KC KPZR prosił zwolnić ze stanowiska prokuratora LSSRR L. Sabutisa i prokuratora republiki mianować V. Barauską. „Obecny prokurator republiki L. Sabutis nie może pełnić swych obowiązków, gdyż nie

potrafi należycie zorganizować pracy prokuratury, zapewnić powszechnego wykonywania prawomocnych ustaw i nie ma przychylniej pozycji w ocenie działalności nieformalnych stowarzyszeń i organizacji republiki” — pisał A. Brazauskas.

Była to podwójna gra — Moskwie dowodzi się, że KPZR znowu wraca na dawną drogę, usuwa „skompromitowane” kadry, a w Radzie Najwyższej LSSRR ubolewa się nad bezprawnym zwolnieniem L. Sabutisa i natrętnością Moskwy.

„Podczas kampanii wyborczej do Rady Najwyższej ZSRR aparat KC KPZR rzucił demagogiczne hasło „Litwa bez suwerenności — Litwa bez przyszłości”, które zmiliło wielu ludzi. W zasadzie hasło to oznaczało „suwerenna” Litwa w składzie ZSRR. Tej nieco tylko zmodyfikowanej koncepcji A. Brazauskas bronił aż do ogłoszenia niepodległości 11 marca 1991 r. Zawsze i wszystkim proponował być realistami, odżegnując się od „romantyków” Sąjūdisu usiłujących przyspieszyć proces polityczny. Tak pomyślał A. Brazauskasa przez pięć lat zadowalała Moskwę. Podczas wyborów do Rady Najwyższej ZSRR w 1989 r. A. Brazauskas został wybrany na deputowanego. Nie skorzystał z wyborczego przywileju proponowanego przez KC KPZR zostania deputowanym z ramienia KPZR, dlatego był mniej zależny od Moskwy. Ponieważ w przedmiejscu wyborów podstawowy rywal A. Brazauskasa — działacz Sąjūdisu A. Juozaitis wycofał swą kandydaturę, za ten gest A. Brazauskas miał swisty dług wobec Sąjūdisu, dążącego również nadal korzystać z autorytetu I sekretarza KC KPZR w stosunkach z Moskwą. Wygląda na to, że plan ten nie zawiódł w Radzie Najwyższej ZSRR A. Brazauskas stał się pośrednikiem między M. Gorbaczowem a deputowanymi Sąjūdisu, co łagodziło konfrontację, chociaż na Litwie nieokreślona pozycja A. Brazauskasa budziła pewne wątpliwości.

Wiosną i latem 1989 r. od ZSRR oddzieliło się wiele społecznych i na wpuł państwowych organizacji Litwy, w świadomości ludzi coraz bardziej utrwały się założenia niepodległości, politycznie samodzielne państwa. W szczególny sposób zademonstrowano to 23 sierpnia 1989 r. organizując „Ślask Bałtycki” (A. Brazauskas nie uczestniczył w nim). To nasiliło presję Moskwy na Litwę, ukazały się oświadczenia i uchwały KC KPZR zawierające prognozy na Litwę przysłano różne komisje, inspekcje, które zachewały A. Brazauskasa do podjęcia zdecydowanych i surowych kroków. W tym czasie kierownictwo ZSRR dążyło do stłumienia litewskiego ruchu wyzwolenczego reżona komunistów Litwy.

W październiku 1989 r. A. Brazauskas otrzymał kolejne pismo przewodniczącego komitetu kontroli partyjnej KC KPZR B.

lugo zawierające „proponowanie w organizacji partyjnych „nacjonalistyczne” posobionych ludzi Litwy: A. Kuolis, J. Gaglieni, B. Ozolas, R. Gudaitis, R. Ozolas, Paleckis. W 1989 r. na plenum plenum KC KPZR A. Brazauskasowi zakazano: „Przyjmijmy bardzo poważnie te, które umożliwiło w tym celu wykonanie wielkiej litwy. Dotychczas nie tożsamość, to towarzyszy Brazauskas do tego, jak i wcześniej otrzymane dokumenty KC partii przebiegają w swym sejmie i przez to czas nie zapoznał z nim członkowie Biura KC KPZR Republiki. Tak. A przecież w naszym piśmie, mieniliśmy już nazwisk i żaliliśmy, że w stosunku do ludzi należy podjąć zdecydowane kroki”. Jednak A. Brazauskas nie zachował się jak zwycięzca jego olbrzymia zasługa.

Jesienią 1989 r. Moskwa znowy zaniepokoiło usamodzielnienie się KPZR od KPZR. Powołał A. Brazauskas nie pisał tego zamiaru. Dążył tylko do większej autonomii KPZR, a nie do odłączenia się od Litwy. Jednak w lutym 1989 r. na XX Zjeździe delegacji patriotycznie nastawionej większości komunistów Litwy głosował za oddzieleniem się od KPZR. Był to ważny krok polityczny na drodze do niepodległości Litwy. 25—26 grudnia 1989 r. na plenum KC KPZR A. Brazauskas został oskarżony o niewłaściwe prowadzenie KPZR i ZSRR, że on sam przyczynił się do parazytowania KPZR, nie walcząc z zwolennikami usamodzielnienia się. „Zamiast orientować się na komitety partyjnych i miast na omawianiu i rozwiązywaniu zagadnień w tym kierunku, wyrażając pozycję co do samodzielności politycznej Partii Litwy, całkowicie niezależności. Ciężko było być — i na plenum mniej więcej ta część przemawiających pozytywnie oceniła stosunki z KPZR” — mówił członek biura plenum KC KPZR, sekretarz KPZR W. Miedwiediew. A. Brazauskas godnie zniósł oskarżenia, stale powtarzając, że miał wolę większości komunistów Litwy.

Usamodzielnienie się od ZSRR zwiększyło autorytet A. Brazauskasa na Litwie tym bardziej do nowego KC KPZR weszli liderowie Sąjūdisu. Bezpośrednio i wtrącając się w sprawy Litwy skłonił do tego. Pierwsze miesiące samodzielnego KPZR stały się najtrudniejszym w życiu A. Brazauskasa, postępowanie kilkakrotnie skłoniło go do wycofania się z Litwy w 1990 r. musiał zgodzić się na rzyśryczy przybyciu na Litwę M. Gorbaczowowi, w miarę możliwości neutralizować napięcia polityczne i odparcia pierwowodzącej ekipy M. Eurokevičiusa.

Program wyborczy kandydata na prezydenta Republiki Litewskiej Algirdasa Brazauskasa Praca, ład, moralność

JAKA LITWA JEST DZIŚ

Solidarnie powstałymi do odrodzenia, wywalczyliśmy niepodległość, odrodziliśmy Państwo Litewskie, które uznał cały świat. Teraz stawiamy pierwsze kroki ku cywilizowanej ekonomice, ku moralnej polityce, ugruntujemy demokrację, prawa i wolności człowieka.

Do świata demokratycznego mogliśmy powrócić o wiele łatwiej, ale proces ten utrudniały egoizm, brak kompetencji i nieostanowienie się do ideałów demokracji przez część polityków. Kryzysu gospodarczego nie wolno usprawiedliwiać jedynie spuszczaniem okruszki socjalizmu lub uzależnieniem od surowców ze Wschodu.

Polityka reform „wielkiego skoku”, która nie dała owoców na świecie, upadła również na Litwie. Szczególnie bolesnie odbiła się na ludziach: szery się ubóstwo, bezrobocie, pada poziom konsumpcji. Z powodu braku środków obumiera kultura, węgietają nauka, oświata, ochrona zdrowia. Państwo nie jest w stanie wspierać emerytów, inwalidów, pomagać wielodzietnym rodzinom i sierotom. Realizowana prywatyzacja była mało skuteczną, katastroficznie obniża się produkcja, wiele zakładów stanęło na granicy bankructwa. Upolityczniona reforma ta najbardziej zrujnowała rolnictwo. Wielu rolników nie ma ziemi, nie jest w stanie żywić nawet swych rodzin. Nie wiedzą, czy będą zbierać jesienią to, co zasiali na wiosnę. A przecież na wsi nie tylko uprawia się zboże. Tkwią tu korzenie mocy ducha i moralności naszego narodu.

Nie można usprawiedliwić podjudzania do podejrzliwości, nienawiści i złości. Przeciwno takiej polityce wypowiedziała się Litwa, wybierając w 1992 roku Sejm. Większość obywateli Litwy powierzyła się państwu trzeczemu politykom, dla których największymi wartościami są **praca, ład, moralność**. Doskonale uświadomiamy sobie odpowiedzialność za losy mieszkańców Litwy, staramy się spełnić ich nadzieje. Ze wszystkimi obywatelami, ze wszystkimi politykami chcemy razem pracować w imię tej Litwy.

CO BĘDZIEMY CZYNIŁI PRZEDZĘ WSZYSTKIM?

Pracując i tworząc zgodnie, wylepimy chwasty wzajemnej nieufności, będziemy ugodniali interesy i wysiłki wszystkich obywateli. Konsolidując wysiłki polityków, naukowców i specjalistów przewyżyczymy kryzys gospodarczy kraju i zagrożeńką nędzę.

Będziemy korygowali nie tylko tryb realizacji reformy, ale też warunkując ją ustawy, aby się podniósł poziom przemysłu, rolnictwa, umacniali się przedsiębiorczość. Nie cofniemy się wstecz! Jednakże do przodu będziemy szli nie po omacku, nie drogą błędów, lecz przemysłanych najmniejszych nakładów.

Nie będziemy oszczędzili środków na lecnicztwo, pomoc socjalną, nauczanie, kulturę. Okupią się one z nawiązką, ponieważ największym bogactwem Litwy są jej ludzie.

Będziemy bronili zapisanych w Konstytucji praw i wolności obywateli. Wszyscy ludzie powinni czuć się bezpiecznie w domu, w pracy i idąc ulicą. Ustawa powinna być ponad wszelką władzę, ponad wszystkimi politykami i ich wąskimi interesami. Podjęliśmy walkę z korupcją i mafią. Niezależnie od tego, jak będą pomagały inne państwa, nasze problemy rozstrzygniemy sami. Kryzys pokonamy tylko dzięki wytrwałej pracy, oszczędności życia i mądrym prowadzeniu spraw państwa.

Losy Litwy — w naszych rękach.

JAK POKONAĆ KRYZYS GOSPODARCZY

Dla upolitycznionej reformy gospodarczej nieodzowne jest przeciwestawienie, mianowicie realistyczna, uzasadniona polityka gospodarcza. Sejm, rząd, najlepší specjaliści powinni opracować uzasadnioną ekonomicznie, prawnie i społecznie koncepcję reformy,

przewidując, jak ją realizować, jak poprawić popelnione już błędy.

Podstawy naszej reformy: konsekwentna prywatyzacja; ekonomiczne i finansowe dzwignie rządzenia; dopinający produkcję i przedsiębiorczość system podatkowy; waluta narodowa — lit; efektywnie wykorzystywany kapitał i kredyty zagraniczne; modernizacja produkcji i nowe technologie; oszczędność i gospodarność.

Reforma gospodarcza nie może być nadal realizowana kosztem dobrobytu ludzi. Nowe możliwości ekonomiczne zagwarantują też lepsze bezpieczeństwo socjalne, które nam wszystkim dopomocze w przetrwaniu tego trudnego okresu.

Mówiąc obrazowo, w reformie gospodarczej każdy obywatel Litwy powinien dostrzegać własne miejsce i możliwości w realizowaniu swych celów. Kapitałem, środkami produkcji, majątkiem powinni rządzić ludzie aktywni, rzetelni, z inicjatywą, wszystko to powinno służyć gospodarce, tworzeniu nowych miejsc pracy, rozwijaniu produkcji.

Reforma — to nie eksperyment, a droga do lepszego życia.

NAJPIŃNIEJSZE DZIAŁANIA W ROLNICTWIE

Zbliża się wiosna, siewy, dlatego cała wiosna uprawna jak najprędzej powinna przyspać zdecydowanym gospodarzom.

Ziemia przede wszystkim powinna być zwracana mieszkańcom wsi, miejscowym właścicielom.

Właścicielom ziemi, którzy nie chcą lub nie mogą gospodarować proponuje się równoznacznie wartości mienie (akcje przedsiębiorstw przemysłowych, papiery wartościowe oraz nieruchomości, pieniądze).

Niewykupiony majątek przedsiębiorstw rolnych powinien być zwrócony byłym gospodarzom. Rolnikom powinno być przyznawane prawo pierwszeństwa w nabywaniu akcji przedsiębiorstw przemysłu przetwórczego lub obsługującego rolnictwo.

Państwo powinno pod względem ekonomicznym wspierać wytwórców produkcji rolnej, obniżając podatki, udzielając ulgowych kredytów oraz dotacji gospodarzom i spółkom rolnym. Państwo powinno troszczyć się, aby rolnicy mieli takie same ulgi socjalne i usługi jak mieszkańcy miasta.

Nielatwo będzie uspokoić wzbudzone emocje poddańców. Trzeba po bratersku dogadać się, ustępować jeden drugiemu, abyśmy nie umierali z głodu, aby sąsiedzi sąsiedzi nie groził widami lub pożarem. Nie zadržmyśmy ziemi tym, którzy będą ją wydajnie uprawiali, nie zadržmyśmy wielkich kompensat prawowitym dziedzicom ziemi, którzy pozostają w mieście.

Wszak nasza Konstytucja mówi, że państwo reguluje działalność gospodarczą tak, aby służyła ona ogólnemu dobru narodu.

PREZYDENT I POLITYKA ZAGRANICZNA

Konstytucja Republiki Litewskiej zobowiązuje prezydenta do rozwiązywania podstawowych zagadnień polityki zagranicznej i realizowania wspólnie z rządem polityki zagranicznej.

Najważniejszą zasadą polityki zagranicznej powinny stać się pragmatyzm, obrona interesów państwa i pokojowe współistnienie ze wszystkimi sąsiedziami. Litwa nie jest nieczym wrogiem i nie zgłasza żadnych roszczeń terytorialnych.

Poszukując dwustronnej korzyści, nie znajdujemy nowe drogi do światła demokratycznego. Taka polityka zachęca znaczące inwestycje kapitału zagranicznego.

Zywotnie ważną sprawą dla Litwy jest, jak najprędzej i najsukuteczniej wejść do Wspólnoty Europejskiej, a w najbliższym czasie wstąpić do Rady Europy. Państwo powinno dalekier aktywnie współpracować w

Organizacji Narodów Zjednoczonych, Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, w Zgromadzeniu Północnoatlantyckim i innych międzynarodowych organizacjach procesu europejskiego. I nie tylko współpracować, ale też aktywnie działać. Zwiększy to nie tylko prestiż państwa, ale też konkretne rezultaty współpracy gospodarczej, handlowej, naukowej i kulturalnej.

Należy gruntownie zmienić zasady współpracy trzech państw bałtyckich, które jak dotychczas miały charakter deklaracyjny. Ożywczego powiewu potrzebuje działalność Zgromadzenia Bałtyckiego. Wszystkie ewentualne kontakty i możliwości powinny być wykorzystywane do zacieśniania więzi z państwami Rady Nordyckiej.

Armia rosyjska powinna być wycofywana z Litwy według uzgodnionego harmonogramu, powinniśmy skoncentrować na tym nasze wysiłki dyplomatyczne i duchowe.

Nader ważne jest aby w najbliższym czasie zbilansować politykę Wschodu i Zachodu. Powinniśmy pośpiesznie otwierać ambasady i konsulaty w państwach WNP, przede wszystkim na Białorusi, Ukrainie, w Kazachstanie. W dalszym ciągu rozwijać dobrosąsiedzkie stosunki z Rosją i Polską.

Tylko takich nas będzie szanował świat.

OBOWIĄZKI PREZYDENTA WOBEC LITWY

Głosując na prezydenta obywatele obiorą nie jakąś orientację polityczną lub najpiękniejszy program, a przede wszystkim niezawodnego polityka i zwyczajnego człowieka, doskonale rozumiejącego interesy wszystkich obywateli, którzy przeżywać nasze wspólne biedy i radości.

Od preціągów politycznych może nas uchronić jedynie mocna moralność przywódcy, jego miłość do Ojczyzny i trafne rozumienie nadziei narodu. Wybierać takiego człowieka — to wola wyobudów.

Zgodą obywatelską to najwsięższy cel wszystkich polityków i organizacji politycznych. Jest to podstawa odpowiedzialności prezydenta. Do tego celu powinien on wykorzystywać całą swą mądrość i moc. Nasz naród, który tak dużo wycierpiał, powinien odrodzić się nie tylko gospodarczo, ale również duchowo. Będziemy cierpliwi i zyczliwi wobec siebie.

Wielkie możliwości umacniania zgody na Litwie mają Kościół, sztuka i oświata. Prezydent wykorzystaj swój wpływ, popierając mecenat i dobroczynność, będzie wspierał talenty naszego narodu.

Ofiary złożone na ołtarzu niepodległości wymagają od nas humanitaryzmu, tolerancji i współczucia.

CZEGO POWINNI PRZESTRZEGAĆ NA CO DZIEŃ?

Program wyborczy nie jest zestawieniem odpowiedzi na wszystkie pytania, ale powinien on odpowiedzieć ludziom na to, na jakich zasadach prezydent będzie opierał swą codzienną działalność:

— będzie działał i pracował tylko na podstawie Konstytucji i ustaw;

— będzie bronił niepodległości państwa i integralności jego ziemi;

— nie będzie miał innych celów, które byłyby ważniejsze od człowieka;

— władza — to przede wszystkim odpowiedzialność;

— przywódca państwa ma tyle władzy, ile daje mu jej naród;

— obowiązkiem polityków jest godzenie różnych interesów, poszukiwanie wspólnych porozumień, niedopuszczenie do podziału narodu;

— upolityczowanym reformom gospodarczym — pragmatyczna zapora;

— ekonomika rynkowa — to jedyna, potwierdzona przez historię droga cywilizowanych narodów do dobrobytu;

— kultura, oświata, język, religia — to podstawy naszej mocy duchowej;

— podstawa działalności i ugruntowania się każdego polityka są odwieczne wartości ogólnoludzkie i chrześcijańskie.

Obowiązkiem prezydenta jest wterzyć mieszkańkom Litwy.

Ma wyboistych wrogach historii
Pobocześnie ze str. 4)
... V. Astrauskas, 15
... 1990 r. A. Brazauskas
... Przewodniczący
... Rada Najwyższej
... 7 lutego 1990
... Rada
... uchwałę u
... bezprawnie przyję
... 1 lipca 1940 r. deklarację
... Ludowego o wstąpieniu
... ZSRR. Był to je
... i najważniejszych kroków
... na drodze do niepod
... Litwy, ale na jej pro
... A. Brazauskas
... zanieciem A. Brazausk
... było jeszcze za wczesnie.
... taka była
... KPL. W lutym
... z łatwością wygra
... A. Brazauskas
... Rady Naj
... ZSRR.
... przez A. Brazausk
... największej popularności
... ludzko się, że nadal po
... być pierwszym człowie
... Jednak więk
... Sijadisu, która zwyciężyła
... wybrała na prze
... V. Landsbergisa.
... 1991 r. wraz z innymi
... Rady Najwyższej
... Brazauskas podpisał Akt
... Państwa Litewsk
... A. Brazauskas został za
... Prunskiene.
... do początku upadku jego ka
... politycznej, pod jego adre
... wzrosła liczba nie ustają
... aż do jesieni 1992 r. zas
... i niezadowolonych oskar
... w dziedzinie polityki i in
... przekształceniu samodzieln
... w Demokratyczną Partię
... Litwy w 1990 r., A. Bra
... został jej przewodniczą
...
... działalność polityczną
... Brazauskasa w ostatnich so
... latach Litwy (1988—
... 1990) trzeba przyznać, że mimo
... błędów spełnił on po
... rolę w walce narodu
... o niepodległość i de
... w znacznym stopniu
... do zlikwidowania
... ZSRR.
... Brazauskas w latach 1966—
... kandydatem na członka
... KPL w 1976—1990 — człon
... KC w 1977—1990 — człon
... Bura KC. W latach 1989—
... był deputowanym ludowym
... ZSRR. Od 1967 r. deputowan
... Rady Najwyższej ZSRR, od
... Rady Najwyższej Re
... Litewskiej. 1992 r. —
... na Sejm Republiki Litew
... W listopadzie 1992 A. Bra
... został wybrany na prze
... pięcioletniego obowiązk
... Republiki.
... Vytautas TININIS

USTAWA REPUBLIKI
LITWESKIEJ
O ZATWIERDZENIU
HERBOW MIAST
Sejm Republiki Litewskiej, za
... przyjęła ustawę, re
... tryb tworzenia i stoso
... historycznych i nowych
... i innych znaków
... administracyjno - tery
... korporacji postanawia:
... herby miast, jedno
... administracyjno - terytor
... prezydent Repu
... Tymczasowo p.o. prezydenta
... Republiki
... ALGIRDAS BRAZAUSKAS
... 26 stycznia 1993 r.
... WYKONAWCA STATYSTYKÓW
... BIAŁORUSI I LITWY
... (ELTA). Dyrektor ge
... Republiki Litewskiej
... Trukszin i przewodni
... Komitetu Sta
... Białorusi
... pod
... w sprawie
... zbierania da
... międzynarod
... klasyfikacji
... statystycznych.

O ulgach inwalidom i nie tylko...

Chciałbym szczegółowo dowieść się, jakie ulgi przysługują inwalidom I i II grup, którzy niemi się stali z powodu schorzeń ogólnych, urazów produkcyjnych lub nieszczęśliwych wypadków. Nie tak dawno stałem się inwalidą II grupy, z tytułu chorób ogólnych.

Aleksander N.

Rejon święciański

Lista ulg, o którą pyta nasz Czytelnik na dzień dzisiejszy jest dość obszerna. Ich zastosowanie w znacznym stopniu zależy od indywidualnej sytuacji każdej konkretnej osoby, a także dziedzin społeczno-gospodarczej, której dotyczy określona ulga (w dziedzinie transportu, łączności, ochrony zdrowia itd.). Poza tym ulgi te nie są zebrane w jakimś jednym akcie normatywnym, znajdując się w wielu dokumentach. Przepisy zastosowania prawie każdej ulgi regulowane są przez poszczególną uchwałę lub ustawę. Dlatego w każdym odrębnym przypadku należy zwracać się do swego wydziału opieki społecznej w miejscu zamieszkania. Dzisiaj o niektórych rodzajach ulg.

Inwalidzi wszystkich trzech grup za bilet na komunikację — kolejową, międzymiastową, samochodową, a także powietrzną wewnątrzlinii lotniczych w okresie od 1 października do 15 maja płacą 50 proc. jego wartości. Jeżeli inwalidzi I grupy towarzyszy osoba zdolna do pracy (nie więcej niż jedna), to ma ona również prawo nabycia biletu z 50-procentową zniżką. Inwalidzi wzroku I i II grupy, inwalidzi bez obu nóg lub z nogami sparalizowanymi mogą bezpłatnie korzystać ze wszystkich rodzajów komunikacji miejskiej (prócz taksówek), a także z komunikacji samochodowej (prócz taksówek) na terenie swego rejonu. Od 1 stycznia 1993 r. w Wilnie z miejskiej komunikacji publicznej (autobusy, trolejbusy) bezpłatnie mogą korzystać wszyscy inwalidzi I i II grup.

Inwalidom II grupy kompensuje się 80 proc. wydatków na nabycie leków i środków pomocy medycznej (istnieje ich specjalna lista), a inwalidom I grupy na receptę leki w aptekach wydaje się bezpłatnie. Jeżeli po zakończeniu leczenia po ciężkim schorzeniu (według określonej listy) inwalidzie kieruje się do sanatorium, to opłaca się mu całkowicie standardowy koszt wszystkich dni leczenia. Przy leczeniu innych schorzeń opłaca się 80 proc. kosztów.

Za użytkowanie działki wielkości 1 hektara na wsi i do 0,15 ha w obrębie miasta lub osiedla inwalidzi I i II grup są zwolnieni od podatku gruntowego.

Inwalidzi I grupy mają prawo do zainstalowania te-

PRAWNIK ODPOWIADA

lefonu bez kolejki. Z takiego prawa korzystają również inwalidzi II grupy pod warunkiem, że łączność telefoniczna jest im niezbędna do wykonywania jakichkolwiek obowiązków służbowych. Samotnym inwalidom I i II grup, nie mającym zdolnych do pracy członków rodziny, przysługują pewne ulgi w opłacie za telefon. Obecnie płacą 90 talonów miesięcznie zamiast 130, a za zablokowany lub równoległy telefon — 60 talonów.

Rodzicom, w których są inwalidzi I i II grup poza kolejką powinno się przydziałyć parcele pod budowę indywidualnych domków. Samorządy powinny wolne mieszkania na I piętrze przydziałyć przede wszystkim (lub wymienić je na ich życzenie) inwalidom I i II grup, w których jest inwalida I grupy, a także inwalidzi II grupy, jeżeli w ich rodzinie nie ma osób zdolnych do pracy, swe mieszkania wykupują za połowę ustalonej ceny. Poza tym obie wymienione kategorie osób całą wartość nabywanego mieszkania mogą opłacić czekami inwestycyjnymi.

Osoby, które zostały inwalidami I lub II grup w czasie pracy w przedsiębiorstwie rolnym, mają prawo do nabycia jego prywatyzowanego mienia. Inwalidom obu grup przysługują ulgi w nabyciu działki gruntowej. Inwalidzi I grupy mają zniżkę wielkości do 70 proc. wartości ziemi, inwalidzi II grupy — do 60 proc. Poza tym inwalidom obu grup udziela się prawa otrzymania takiej parceli na budowę domu mieszkalnego poza konkursem.

Jeżeli komisja ustalająca inwalidztwo przyznała osobie prawo do nabycia specjalnego samochodu, to na pokrycie wydatków transportowych raz na trzy miesiące inwalida otrzymuje kompensatę wielkości 75 proc. miesięcznego socjalnego minimum utrzymania. Taką dopłatą należy się nawet w tym przypadku, jeżeli inwalida jeszcze nie nabył samochodu. Inwalidzi obu grup posiadający samochody z ręcznym sterowaniem są zwalniani od opłaty za pomieszczenia niemieszkalne (garaże). Jeżeli inwalida pracuje, to pewną część jego zarobku nie opodatkowuje się. Dla inwalidów I grupy ta część stanowi 1,1 minimum poziomu utrzymania (na dzień dzisiejszy minimum to wynosi 1920 tal.), dla inwalidów II grupy — jedno minimum, inwalidów III grupy — 0,9 minimum. Poza tym, inwalidom wzroku dwóch pierw-

szych grup podatek dochodowy zmniejsza się o jedną dziesiątą część minimum, czyli obecnie o 192 talony.

Ulgi dla inwalidów w opłacie za usługi komunalne ustalone od 1 maja 1992 r. (zimną i gorącą wodę, gaz itp.) zostały z dniem 1 listopada 1992 r. zniesione. Wymienić tu tylko niektóre ulgi dla inwalidów. Po konkretne odpowiedzi jeszcze raz radzimy zwracać się do wydziałów opieki społecznej w miejscu zamieszkania. Nazywają się one „Filie emerytur i zasiłków”. Oto adresy wileńskich miejskich: I filia — ul. Wróblewskiego 4, tel.: 61-10-16; II filia — ul. Wivulskiego 16, tel.: 63-53-35; III filia — ul. Kauno 3/26, tel.: 63-00-67; IV filia — ul. Geguzis 1-osios 127, tel.: 67-00-59; V filia — ul. Ukmerges 221, tel.: 46-69-95.

Samotnie wychowuję ówkiec nieletnich dzieci. Sąd byłemu mężowi orzekł płacenie alimentów na utrzymanie dzieci, ale nie płaci ich już od kilku miesięcy. Nawet nie wiem dokładnie, gdzie mój były małżonek się znajduje. Co mam robić? Gdzie się zwrócić?

Teresa L.

m. Wilno

Należy ponownie zwracać się do sądu, który wydał orzeczenie o przyznaniu alimentów, a także do sądowych egzekutorów (komorników). Powinien on ustalić miejsce pobytu i pracy dłużnika, wyjaśnić przyczynę długu. W razie konieczności można ogłosić poszukiwanie dłużnika i nawet wsząć przeciwko niemu sprawę karną za złośliwe uchylanie się od płacenia alimentów.

Mieszkać we wsi Sujuny. Niedawno złożyłem podanie o przydział parceli na budowę domu indywidualnego. Jaka może być wielkość tej parceli? Dom zamierzam budować w tej samej wsi.

Waldemar N.

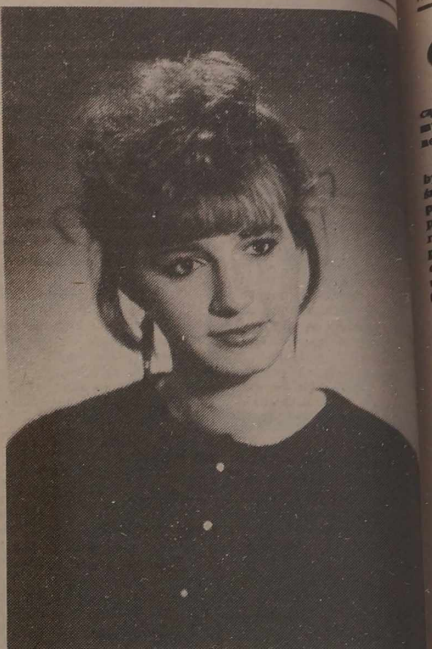
Rejon wileński

Zgodnie z uchwałą rządu Litwy nr 89 z dn. 7 lutego 1992 roku „O przepisach sprzedaży i dzierżawy parceli w celu działalności niegospodarczej i przydziałania działek członkom stowarzyszeń działkowców” na wsi maksymalna wielkość parceli pod budowę indywidualnego domu mieszkalnego wynosi 0,25 ha. Jeżeli teren danej wsi graniczy z miastem i przeznaczony jest do pierwszoplanowej rozbudowy miasta, to maksymalna wielkość parceli wynosi 0,15 ha. Konkretną wielkość przydziałanych parceli ustalają rejonowe zarządy z uwzględnieniem warunków miejscowych, zgodnie z zatwierdzonymi projektami planowania.

Jeżeli natomiast osoba ma prawo do przywrócenia własności do ziemi (na przykład, jej zmarły ojciec był kiedyś właścicielem tej ziemi, lecz terytorium to należy do terenu miasta, osiedla typu miejskiego), to parcelę na budowę domu przydziała się mu bezpłatnie w tym samym osiedlu, jako formę przywrócenia prawa własności. W takim przypadku wielkość parceli nie powinna przekraczać 0,2 ha w Wilnie oraz w innych większych miastach. Natomiast w pozostałych miastach i osiedlach typu miejskiego 0,3 ha. Konkretną zresztą wielkość parceli ustalają samorządy terenowe.

Antoni KWIATKOWSKI, prawnik

Konkurs „Dziewczyna „Kuriera”

AGNIESZKA

Pogoda w lutym

Niezwykłe, a może już zapomniane zjawiska meteorologiczne znowu zadziwiają, a nawet zbulwersowały Litwę w styczniu. Tak silnych wiatrów, zwłaszcza na większej części terytorium republiki nie pamiętają nawet najstarsi nasi koledzy - synoptycy, zwłaszcza w środku zimy. Huragany bowiem bardziej cechują miesiące jesienne. Wiatry przyniosły ciepłe powietrze i temperatura wzrosła do 8-12 stopni ciepła. Miejscami były gromoty.

Teraz nadchodzi najkrótszy miesiąc roku — luty. Miesiąc zimowy z mrozami, zamieciami i śniegiem, niekiedy jednak bywa pogodniejszy od pierwszych dwóch miesięcy zimowych, toteż temperatura w dzień, zwłaszcza pod koniec miesiąca, rośnie.

Opadów w lutym jest niewiele: zwłaszcza w rejonach wschodnich zaledwie 22-29 mm. Przeważnie śnieg, ale też zdarza się

śnieg z deszczem i deszcz, toleddie występują 2-4 razy zamiecie szaleją przez 3-4

Grubsza i bardziej stała pokrywa śniegowa, stopniowo dnak opada, topnieje, cieniawo

Pod względem temperatury ty bywa różny. Przeciwnie na 20 lat zdarza się bardzo mroźny luty, którego średnia temperatura bywa nawet o 1 stopień niższa od przeciętnej wiołennej, która stanowi minimum -6°C. Najniższa temperatura notowana została w 1956 r. na wschodnim krańcu Litwy, jednak wtedy opadł do -37°C. Podczas ostatniego chłodnego tego 1986 r., gdy nie było mnych odwilży, ponad pół miesiąca przeciętna temperatura dawa była poniżej 10°C.

Na przestrzeni ostatnich 6 luty był ciepły. Czyli średnia temperatura miesiąca o 4-6 stopni była wyższa od przeciętnej. A najcieplejszy w tym stuleciu był luty 1990 r., gdy odnotowano najwyższą temperaturę miesiąca +12-17°C. Czym zatem nas luty 1993 r.?

Elena SAKALYTE, synoptyk

Przysłowia miesiąca

- * Miesiąc luty w lód okuty.
- * Kiedy luty — obuj buty.
- * Gdy mróz w lutym ostro trzyma, tedy już niedługo zima.
- * Gdy ciepło w lutym, zimno w marcu bywa, długo trwa zima, to rzecz niewątpliwa.
- * Gdy luty bez śniegu, wiosna w biegu.
- * Jeżeli w lutym deszcz pada, nocne przymrozki w maju opowiada.
- * Gdy w lutym są deszcze, będzie ostry mróz jeszcze.
- * W lutym wody wile, w lecie głodne cięle.
- * Gdy luty z burzami, prędka wiosna przed nami.
- * Gdy do połowy lutego zima się wysyli, to na koniec miesiąca już się nie wychyli.
- * Lutowa pogoda gdy służy, suchą wiosną wróży.
- * Gdy pierwszego pięknie wszędzie, tedy dobra wiosna będzie.
- * Gdy na Gromniczną z da-

- chu ciecie, zima się długo wleczce.
- * Jeśli w wstępną środę piękna pogoda, to w polu już zzwyczaj się piękna uroda.
- * Na świętej Agaty (5) w schną na stołcu szmaty.
- * Po świętej Dorocie (6) w schną chusty na płocie, a jeśli nie schną, czeka mrozy do chłupy wepchną.
- * Gdy trzynastego pięknie pogodne, wiosna nie nadejdzie przez długie tygodnie.
- * Gdy na święty Walek (14) deszcz nie pada, szybka wiosna zapowiada.
- * Piotr (23) lody znosi, a jeśli ich nie ma, to przynosi.
- * Jak ciepło na Macieja (24) to już wiosny nadzieja.
- * Gdy w wileń Agaty (5) wiatry panują, 40 dni jeszcze wiatrem napsują.
- * Ostatniego lutego pogodna jaka, przez cały marzec taka.

Dobral M. B.

SAMODZIELNOŚĆ — NAJTRUDNIEJSZY PRZEDMIOT W SZKOLE

W przyszłym roku szkolnym wiedza w szkołach ogólnokształcących Litwy będzie oceniana według systemu 10-punktowego. Przewidziano to w nowym planie nauczania, z którym 27 stycznia zapoznano na naradzie w Ministerstwie Kultury i Oświaty Litwy. Główna zasada polega na tym, że szkoły przyznaje się większą swobodę w samodzielnym organizowaniu swej działalności. Rada szkolna może zdecydować, jaki będzie jej tydzień pracy — 5, 6 dni czy mieszany

ich wariant. Zaleca się zmniejszenie liczby obowiązkowych przedmiotów i zwiększenie liczby swobodnie dobowanych przedmiotów. Można wybrać też wariant nauczania przedmiotów — skrócony lub wydłużony kurs nauki. Naturalnie, że na podstawie tego w przyszłości będą organizowane egzaminy maturalne na dwóch szczeblach. W nowym planie nauczania zaleca się przetrwać 5 dni nauki na działalności kulturalną, turystyczną lub sportową uczniów.

(ELTA)

Olimpiada fizyczna „Satelita”

Kochani uczniowie klas starszych szkół ogólnokształcących oraz szkół specjalnych (techników)! Proponujemy Wam uczestnictwo w kolejnej Olimpiadzie fizycznej.

Niezaprzecznym sukcesem przeszłorocznej olimpiady było to, że została wyłoniona kilkusobowa grupa medalistów, która z różnym powodzeniem przebrnęła przez wszystkie tury zmagania, a dwóch jej najlepszych uczestników, korzystając z uprzejmości organizatorów, uczestniczyło aż w finałach Ogólnopolskiej Olimpiady Fizycznej w Warszawie. Ale impreza ta jednemu z nas uświadomiła, jak dużo nas jeszcze dzieli od tych uczestników, którzy doszli do finałów w drodze ostrej konkurencji wśród liceów z całej Polski.

Oczywiście, że w tak renomowanych zawodach mają szansę osoby wybitnie zdolne, o niekonwencjonalnym sposobie myślenia oraz rzetelnej wiedzy. Właśnie ta osobista jest koniecznym warunkiem wszelkiego powodzenia. Wiedzę zdobywamy poprzez pracę, a nie jest ona systematyczną i konsekwentną. Na tej drodze nie ma być przestrzegane pewne reguły, czasami bardzo pomocne. Przy okazji jedną z nich możemy zdradzić: umiejętność rozwiązywania zadań z fizyki zdobywa się w toku ich rozwiązywania. Aby umożliwić młodzieży dostęp do szczytów olimpijskich, wznowiamy w roku szkolnym 1992/93 Olimpiadę Fizyczną pod hasłem „Satelita”, krążąc wokół Ogólnopolskiej Olimpiady Fizycznej.

Olimpiada będzie się składała z trzech tur korespondencyjnych i jednej tury oczejnej.

Zadania tur korespondencyjnych będą podzielone na trzy części. Pierwszą będą stanowiły testy egzaminacyjne, które w 1992 roku były podawane podczas spotkania przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Nauczycieli Polaków Litwy dla ustalenia listy kandydatów na wyższe studia w Polsce oraz na Uniwersytet Witłno.

W drugiej części znajdziemy zadania, z którymi zwykle się stykamy na lekcjach lub zajęciach fakultatywnych z fizyki. Myślimy, że szanujący siebie uczeń pokona tę barierę bez trudu.

W III części będziemy podawali niektóre zadania teoretyczne Ogólnopolskiej XIII Olimpiady Fizycznej, przygotowując tym samym chętnych do uczestnictwa w następnej XIII Olimpiadzie w roku 1993/94.

Zadania tury pierwszej są dobrane z myślą o uczniach klas X—XII, drugiej — XI—XII i trzeciej — XII. W turze oczejnej uczestniczą z klas X, XI i XII otrzymują oddzielne zadania.

Na zwycięzców Olimpiady „Satelita” w tym roku czekają dyplomy honorowe, nagrody specjalne oraz wsparcie ich starań o studia wyższe. Wszyscy uczestnicy otrzymają nagrody książkowe. Ponadto uczniowie klas X i XI biorąc udział w Olimpiadzie zapewnią sobie możliwość uczestnictwa w drużynie szklanej na do zawodów olimpijskich w roku przyszłym.

Bowiązanie zadań tury zaocznej prosimy przysłać na podwójnych kartkach zeszytowych, wskazując imię, nazwisko, klasę, szkołę oraz dokładny adres pocztowy. Nasz adres: 2055, Wilno, skr. poczt. 823, Olimpiada „Satelita”.

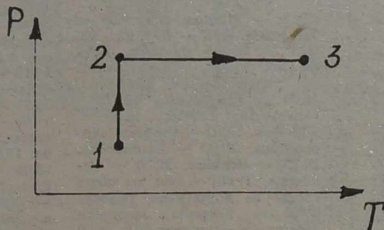
Zadania powinny być rozwiązywane jasno, przejrzysto i czytelnie. Rozwiązanie zadania powinno być poprzedzone opisem rozumowania, a zakończenie powinno zawierać analizę wyników i wnioski. Praca powinna być treściwa, ale zwięzła. Ryunki mogą być wykonane odrębnie — muszą być jednak przejrzyste oraz dobrze opisane w tekście.

Zyczymy powodzenia!
Komitet programowy: Romuald Brazis, Mirosław Cwojzickas, Ryszard Narkowicz, Jan Strojć.

TURA I

CZĘŚĆ I

- A1. Aby swobodnie ciało o masie 70 kg posiadające prędkość 10 m/s zatrzymać w czasie 5 s, należy to ciało działać stałą siłą o wartości
 - A) 35 N. B) 70 N. C) 140 N. D) 700 N.
- A2. Człowiek działając siłą 50 N na ścianę domu w ciągu 5 s, w sensie fizycznym, wykonuje pracę równą
 - A) 0,3 J. B) 10 J. C) 50 J. D) 250 J.
- A3. Po zderzeniu dwóch kul sprężystych o równych masach i wartościach prędkości, może nastąpić tylko
 - A) zatrzymanie obu kul. B) zatrzymanie jednej z przeciwnych stron. C) ruch obu w jedną stronę. D) ruch obu w przeciwnych stronach.

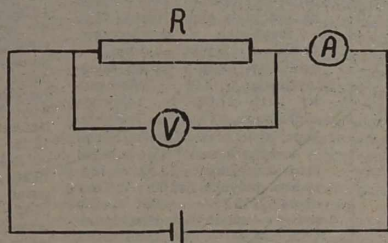
Rys. 1

A4. Wykres przedstawia zależność ciśnienia od temperatury przy przejściu gazu ze stanu 1 do stanu 3. Wynika z niego, że w procesie tym objętość gazu na odcinku 1—2 i 2—3 odpowiednio

- A) malała, a potem rosła. B) rosła a potem malała. C) malała, a potem była stała. D) była stała, a potem rosła.

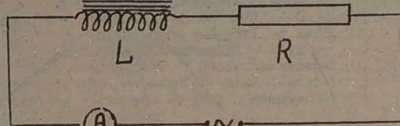
A5. W stałej temperaturze sprężono parę nasyconą stosując ciśnienie 10000 Pa. Wykonano przy tym pracę 1000 J. Wynika z tego, że ubytek objętości pary wynosi

- A) 0,01 m³. B) 0,1 m³. C) 10 m³. D) 100 m³.
- A6. Na dwóch metalowych kulach o promieniach $r_1 = 1\text{ m}$ i $r_2 = 6\text{ m}$ umieszczono takie same ładunki dodatnie. Potencjały tych kul V_1 i V_2 spełniają równość
- A) $V_1 = V_2$. B) $V_1 = 6V_2$. C) $V_1 = V_2/6$. D) $V_1 = 36V_2$.

Rys. 2

A7. Układ przedstawiony na schemacie należy stosować do wyznaczenia oporu R (o wartości A) dowolnej, B) dużo mniejszej od oporu woltomierza, C) dużo większej od oporu woltomierza, D) zbliżonej do oporu woltomierza.

A8. Jeżeli w obwodzie (rys.) zmniejszamy częstotliwość prądu zmiennego nie zmieniając napięcia, to natężenie skuteczne

- A) wzrasta
- B) maleje
- C) pozostaje stałe
- D) maleje, gdy opór indukcyjny jest większy od oporu omowego.

A9. Gdy przedmiot znajduje się w odległości 8 cm od soczewki skupiającej o ogniskowej 10 cm, to jego obraz

- A) jest rzeczywisty i powiększony 5 razy. B) jest rzeczywisty i powiększony 2,5 razy. C) nie powstaje. D) jest pozorny i powiększony 5 razy.

A10. Po dwukrotnym zwiększeniu odległości punktowego źródła światła od fotokomórki, natężenie prądu w jej obwodzie

- A) nie zmieni się. B) wzrosło około 4 razy. C) zmalało około 2 razy. D) zmalało około 4 razy.

CZĘŚĆ II

B1. Rybak płynię łódką w górę rzeki. Przejżdżając pod mostem gubi zapasowe wiadro, które wpada do wody. Po godzinie rybak spostrzega brak wiadra. Wracając z powrotem i dogania wiadro w odległości 6 km poniżej mostu. Jaka jest prędkość rzeki, jeśli rybak poruszając się zarówno w górę jak i w dół rzeki wiośnieje jednakowo?

B2. Jakie powinno być nachylenie dachu, aby woda deszczowa ściekała z niego w możliwie najkrótszym czasie? Tarcia nie uwzględniamy.

B3. Bombowier nurkuje po prostej pod kątem α do poziomu z prędkością v . Jeżeli pilot chce zrzuć bombę na wysokość H i trafia dokładnie w cel, to w jakiej odległości od celu powinien on to zrobić? Oporu powietrza nie uwzględniamy.

B4. Samochód o masie $m = 1000\text{ kg}$ zjeżdża z góry przy wyciążonym silniku ze stałą prędkością

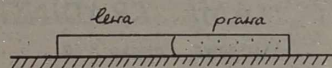
$v = 54\text{ km/h}$. Spadek góry wynosi 4 m na każde 100 m drogi. Jaką moc powinien rozwijać silnik tego samochodu, aby samochód poruszał się z tą samą prędkością pod górę, przy tym samym spadku?

CZĘŚĆ III

C1. Pozbawiona atmosfery, jednorodna planeta w kształcie kuli o promieniu $R = 3000\text{ km}$ wykonuje pełny obrót wokół stałej osi przechodzącej przez jej środek w ciągu 100 minut. Przyspieszenie grawitacyjne przy powierzchni planety wynosi $g = 4\text{ m/s}^2$. Na planecie znajduje się działo, z którego można strzelać w płaszczyźnie (lokalnie) poziomej, nieco ponad powierzchnią planety. Podaj zakres szerokości geograficznych punktów planety, z których można wprowadzić pocisk na orbitę kołową przy pomocy tego działła, jeżeli prędkość nadawana pociskowi przez działo względem podłoża wynosi $v = 1,2\text{ km/s}$. W jakim kierunku z miejsca leżącego na równiku należy wystrzelić pocisk, by poruszał się on po orbicie kołowej?

C2. Na poziomym, gładkim stole spoczywa długa, lekka rura o zamkniętych końcach przedzielona wewnątrz nieważką błoną (rys.). W prawej części rury znajduje się gaz, w lewej części panuje próżnia. W pewnym momencie biona pęka. Po rozprężeniu się gazu do całej objętości rury i osiągnięciu przezeń stanu równowagi

- a) rura znajdzie się na lewo względem pierwotnego położenia
- b) rura znajdzie się w tym samym położeniu co pierwotnie
- c) rura znajdzie się na prawo względem pierwotnego położenia.

C3. Na szalkach wagi ustawiono dwa jednakowe zbiorniki. W zbiorniku A jest wilgotne powietrze o temperaturze T i pod ciśnieniem p . W zbiorniku B jest suche powietrze w tych samych warunkach. Czy pojemnik A

- a) jest cięższy od B
- b) waży tyle samo co B
- c) jest lżejszy od B?

C4. Po reperacjach domowej sieci wodociągowej w odcinkach rur może pozostać powietrze. Wtedy zdarza się, że po otwarciu kranu woda wypływa znacznie szybciej niż zwykle, wyrzucając czasem szklankę z palców. Wyjaśnij dlaczego tak się dzieje, mimo że ciśnienie w sieci zasilającej budynek jest takie samo jak zwykle.

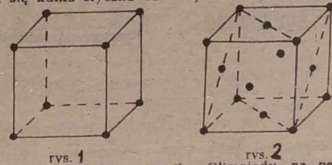
C5. W dwóch szklankach znajdują się jednakowe ilości (objętości) plynów nie reagujących ze sobą: w pierwszej szklance plyn A, w drugiej — plyn B. Łyzkę plynu z pierwszej szklanki dodano do plynu w drugiej szklance i wymieszano, po czym łyżkę wymieszanych plynów dodano do plynu znajdującego się w pierwszej szklance (objętość mieszaniny plynów jest równa sumie objętości plynów przed wymieszaniem). Jeżeli n_B oznacza stężenie (objętościowe) plynu B w pierwszej szklance a n_A — stężenie plynu A w drugiej szklance, to

- a) $n_B > n_A$
- b) $n_B = n_A$
- c) $n_B < n_A$

C6. (Doświadczalne)

Mając do dyspozycji szklankę z piaskiem, wodę, sitko, suszarkę do włosów, strzykawkę lekarską i drobny sprzęt dostępny w gospodarstwie domowym wyznacz stosunek objętości ziarenek suchego, czystego i w miarę jednorodnego piasku do objętości naczyń, w którym się on znajduje. Jest to tzw. współczynnik wypełnienia przestrzeni. Porównaj go z wypełnieniem przestrzeni dla struktur krystalograficznych przedstawionych na rysunkach.

W obliczeniach dla struktur z rys. 1 i rys. 2 przyjmij, że w każdym miejscu zaznaczonym kropką znajduje się kulka styczna do wszystkich sąsiednich kulek.

Wskazówki. Drogi u uczestnika Olimpiady, na pewno zauważyłeś, że zadanie C6 potrzebuje specjalnego podmojejsia. Po pierwsze, trzeba się zatroszczyć o podmojejsia, więc doświadczania. Na szczęście aura nam sprzyja, więc zawsze można zdobyć parę szklanek i dokładnie wyczerpując zultat był wiarygodny, piasek przed doświadczeniem trzeba kilkakrotnie wypłukać i przed doświadczeniem i kamyki. Zamiast strzykawkę medyczną można się posłużyć innym naczyniem, z którego objętość wylanej wody może być kontrolowana.

Kontaktowy adres: 2022, Wilno, ul. Medeiros 35—97, Jan Strojć, tel. 47-58-23.

UKF 69.05
Znad Wilni
Rozgłośnia radiowa

Radio „Znad Wilni” codziennie od godz. 14.00 do 2.00 na częstotliwości 69,05 MHz proponuje następujące stałe pozycje programów:
Serwis informacyjny: od 14.00 do 14.30 co godzinę
Przebieg prasy: 14.40

Ogłoszenia reklamowe: 15.15, 16.15, 18.15, 21.15
Przebieg imprez kulturalnych: 16.40
Serwis sportowy: 15.40
Wieczór w telewizji: 18.35
Konkurs błyskawiczny: 18.40
Dobranocna: 20.30.
Muzyczna noc: 24.00
Zapraszamy również do słuchania następujących programów:
Wtorek, 2 lutego: 23.10 — Przypadkowy koncert.

Sroda, 3 lutego: 17.30 — Gość Radia „Znad Wilni”, 23.10 — Muzykorama.
Czwartek, 4 lutego: 23.10 — Portret artysty.
Piątek, 5 lutego: 16.30 — „Warto pójść — warto zobaczyć” pr. Sabiny Gietwanowskiej 17,30 — Gość Radia „Znad Wilni”, 23.10 — Lista przebojów.
Dział reklamy Radia „Znad Wilni”: 2019, Vilnius, al. Laisves 60, tel. 42-94-57.

Uwaga, handlowcy, turyści, biznesmeni!

6 lutego organizowana jest 7-dniowa podróz DO PŁOESZTI W RUMUNII. Koszt — 6 dolarów USA i 9.500 talonów.

8 lutego organizowana jest 2-dniowa podróz DO OLSZTYNA W POLSCE. Koszt — 10 dolarów USA i 4.000 talonów.

Zwracać się: Vilnius, Naugarduko 34, tel. 63-82-39, w robocze dni od godz. 10 do 17. (Zam. 1620)

Zapraszamy absolwentów SUZAŃSKIEJ SZKOŁY ŚREDNIEJ na studniówkę, która odbędzie się 5 lutego o godzinie 18.00. MATURZYŃSKI (Zam. 1615)

XXXV promocja w SZKOLE ŚREDNIEJ IM. W. SYROKOMI zaprasza wszystkich nauczycieli i absolwentów w dniu 6 lutego 1993 r. o godz. 18.00 na tradycyjną studniówkę. (Zam. 1617)

Reklama w „Kurierze Wileńskim”

Ogłoszenia są przyjmowane w Domu Prasy, ul. Laisvės 60, 11 piętro, pokój 1114, tel. 42-69-63 we wszystkie dni pracy od 9 do 17, w piątek do 16

ZYSK W BIZNESIE, POWODZENIE, TO W „KURIERZE” OGŁOSZENIE. Telefonujcie, przychodźcie, piszcie.

AML TRADING

Warszawa, Połocka 8/16

Tel/Fax: (22) 334025

Oferuje do sprzedaży

wyroby odzieżowe z Korei i Tajlandii.

(Zam. 1543)

Firma drogo zapłaci

ZA MIEDŹ, BRĄZ, MOSIĄDZ I ICH ZŁOM, CHŁODNICE SAMOCHODOWE.

Zamienimy samochody M-21412, VAZ-21063, Audi-80 z silnikiem wysokoprężnym na metale kolorowe i ich złom.

Telefonować: (8-211) 5-81-23; 5-48-32; 5-60-22. Fax 5-43-97.

(Zam. 1590)

SPRZEDAJE SIĘ

komplet mebli miękkich „Galvé”.

Zwracać się: Wilnius, tel. 26-36-74.

(Zam. 1601)

WYMIENIAMY

dolary na DM, walutę na ruble, talony.

Zwracać się: Wilnius, tel. 42-07-45.

(Zam. 1583)

Do Warszawy — codziennie

Firma turystyczna „ERELIS” zaprasza klientów

NA PODRÓŻE DO WARSZAWY

Regularna linia Wilno—Warszawa—Wilno jest obsługiwana autokarami „SETRA”, „MERCEDES”, „JELCZ” codziennie. Cena biletu „Setra” w obie strony 25, a w jedną stronę 15 dolarów USA. Autokarami „Mercedes” lub „Jelcz” w obie strony 30, a w jedną — 20 dolarów USA.

Bilety można nabyć: Wilnius, kinó „Pergale”, Pamenkałnio 7/8, godz. od 11 do 15. Drzwonić pod telefonem 22-53-92.

ORGANIZUJEMY PRZEWOZY ŁADUNKÓW W OBRĘBIE REPUBLIKI. Tel. 61-71-62.

(Zam. 1606)

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Sejmiku i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1933 r.

Nasz adres: 2019, Lietuvos Respublika, Vilnius, Laisvės pr. 60.

Kod 67218. Cena 6 talonów. W Polsce — 1000 zł. Zam. 149

Nr rejestracji — 322. Drukuje Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda”

Telewizja

WTOREK, 2 LUTEGO

LTV-1

9.00 — Program dnia. 9.05 — Telegiela. 9.15 — 01... 02... 03. 9.45 — Studio sportowe. 10.15 — Gest. 10.45 — Film kryminalny Niemieckiej TV „Zamach”. 18.00 — Wiadomości. 18.15 — Noworoczny koktajl. 18.45 — Film dok. 19.15 — Program ekonomiczny. 20.00 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Nie ma złego co by na dobre nie wyszło. 21.10 — Komedja francuska „Spojrzęcie przez monoki”. 23.00 — Prezentuje „Wasze studio”. 23.15 — Wiadomości wieczorne.

TV Litwy Wschodniej

7.00 — Poranek TV (w jęz. polskim). 8.00 — Film anim. 8.10 — Informuje komisja o wyborach prezydenta.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja. 10.25 — Domo- przedszkole. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 — „Pogranicze w ogniu” (23) — serial TP (powt.). 12.00 — Gielda pracy — gielda szans. 12.15 — Przyjemne z pozytecznym. 12.30 — Sztuka ludowa — konteksty. 12.45 — Klub samotnych serc. 13.00 — Wiadomości. 13.15 — 17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Teleferie: Super zima oraz „Kroniki Narnii — srebrne krzesło” (5) — serial prod. angielskiej. 17.50 — Muzyczna jedynka. 18.00 — Teleexpress. 18.25 — „Bill Cosby show” — serial komediowy prod. USA. 18.50 — W kinie i na kasecie. 19.10 — Odolanska 10 — magazyn historyczny. 19.40 — Kobiety w armiach świata — wojskowy program publicystyczny. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 20.55 — 7 minut dla ministra pracy. 21.10 — Kino europejskie: „Kot” (Le Chat) — film fab. prod. franc. 22.45 — Program publicystyczny. 23.15 — Telemuz. 23.45 — Wiadomości. 24.00 — Muzyczna jedynka. 0.10 — Rozmowy z Nikodemem. 0.50 — „Śpiewanie w karawanie” — fragmenty spektaklu dyplomowego studentów wydziału aktorskiego PWST we Wrocławiu.

Ostankino

4.55 — Program dnia. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Bramka. 8.35 — TV film fab. „Spirala” (2). 10.00 — W świecie zwierząt. 10.50 — Eks-

Kalendarium

* Wtorek (2.II) jest 33 dniem 1993 r. Do końca roku 332 dni. * Znak Zodiaku — Wodnik. * Imieniny: Fortunata, Marii, Mirosława, Oskara. * Wschód Słońca — 8.06, zachód — 16.59. Długość dnia 8 godz. 51 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 2 lutego zachmurzenie, wiatr zachodni, umiarkowany, bez opadów. Temperatura 1-3 stopnie ciepla.

W ciągu następných dwóch dni krótkotrwałe opady. Temperatura w nocy 0-5, w dzień 2-7 stopni ciepla.

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-83, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stołeczny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, felietonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90, 45-03-95, soleznicki — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i szyrwincki — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, stylści — 42-72-92, maszyniści — 42-77-72.

pres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film fab. „Płyn stateczku”. 12.30 — „Film anim. 12.45 — TV film fab. „Długie drogi wojny” (1). 14.00 — Dziennik. 14.20 — Program. 14.25 — Wiadomości komercyjne. 14.40 — Świat pieniędzy A. Smitha. 15.10 — Notes. 15.15 — Film anim. 15.30 — TV serial „Emil z Lenebergi” (6). 15.55 — „Talenty i wielbiciele”. 17.00 — Dziennik. 17.20 — Program. 17.25 — Kanał Ostankino. 17.50 — J. S. Bach. Koncert. 18.05 — TV serial „Powrót do Edenu”. 18.55 — Temat. 19.40 — Dobranocka. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.35 — Program. 20.40 — TV film fab. „Spirala” (2). 22.10 — Pieśń-93. Podczas przerwy o 23.00 — Dziennik. 23.40 — Kino na postę restante. 0.20 — Klub prasowy. 0.30 — TV film fab. „Pies Baskerville’ów (1).

TV Rosji

7.00 — Więści. 7.20 — Reklama. 7.25 — Czas biznesmenów. 7.55 — Chwila prawdy. 8.50 — W wolnym czasie. 9.05 — Złota ostroga. 9.35 — TV film dok. 10.30 — Nasz sąd. 11.00 — TV serial „Imogen” (6). 12.25 — Szkoła biznesu. 12.40 — Sprawa chłopaka. 13.00 — Więści. 13.20 — Reklama. 13.25 — Salon wieczorny. 15.00 — Telegiela. 15.30 — Więści. 15.45 — Studio „Wzrost”. 16.15 — Czuj dobro. 17.00 — Bajka dla dorosłych. 17.30 — Strażnicy prawdy. 18.00 — Wiadomości parlamentarne. 18.15 — Film dok. 18.45 — Święto co dzień. 18.55 — Reklama. 19.00 — Więści. 19.20 — Reklama. 19.25 — TV serial „Santa Barbara” (126). 20.15 — A. Czechow z okresu prywatyzacji. 21.00 — Program informacyjny. 21.30 — Pożegnania Słowianki. 21.55 — Reklama. 22.00 — Więści. 22.20 — Mówią gwiazdy. 22.25 — Karuzela sportowa. 22.30 — Antrak. 22.40 — Na sesji RN RF. 22.55 — Opera G. Verdiego „Don Carlos”.

ŚRODA, 3 LUTEGO

LTV-1

9.00 — Program dnia. 9.05 — Pod własnym dachem. 10.05 — Francuski thriller „Bill”. 18.00 — Wiadomości. 18.15 — Film anim. 19.30 — Śpiewa G. Kaukaitė. 19.55 — Nasz element. 20.00 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Wybory prezydenta Republiki Litewskiej. 22.00 — Przygodowy film kryminalny „Kobieta w bieli” (1). 23.15 — Wiadomości wieczorne. 23.30 — Przygodowy film kryminalny „Kobieta w bieli” (2).

SPRZEDAJE SIĘ

tkaniny z Polski („Isaura”, żorzeta, bistor).

Zwracać się: Wilnius, tel. 42-79-55 od godz. 9-17, 76-65-85 po godz. 18.

(Zam. 1622)

ZAMIENIĘ

2 mieszkania bez pośredników na 4-5-pokojowe mieszkanie w centrum, na Starówce.

Zwracać się: Wilnius, tel. 62-82-21.

(Zam. 1619)

SPRZEDAJĘ

traktory T-25.

Tel. 58-51-71, 58-52-75.

(Zam. 1618)

Ekrany

VILNIUS — „Utraczone stwo” (USA, przygodowy). 12.50, 14.40, 16.30, 18.20. Wideoala: „Glupkowate komedia” 3, 5, 7. „Bumerang” (USA, dia) 2, 4, 6 lutego o 20.45.

DRUGASTE — „Kalendarz Casanova” (USA) 2, 3, 6, 7, 10, 15, 17, 50. „Strzałki” (USA, dla dorosłych) 6, 7 lutego o 19.40.

AUSRA — „Spotkanie” (dwie serie) o 10.30, 13.15, 20.30.

TV Litwy Wschodniej

7.00 — Nowości przy (w jęz. litewskim i skim).

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja. 10.25 — Domo- przedszkole. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 — „Kot” — film fab. prod. angielskiej. 12.30 — Dalecy strażnicy — magazyn mniemanych narodowych. 13.00 — Wiadomości. 13.15 — 17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Teleferie: Super zima oraz film z „Kroniki Narnii — srebrne krzesło” (6 — ost.). 17.50 — Muzyczna jedynka. 18.00 — Teleexpress. 18.25 — „Na wakacjach papierkach” (18) — serial prod. USA. 19.15 — Kino o zdrowego człowieka. 19.25 — My i świat. 20.00 — Wierzyńska. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — Mecz piłki nożnej. „Real” Madryt — „Barcelona”. 23.00 — Z życia wzięte — program publicystyczny. 23.30 — Leksykon polskiej muzyki (rynkowej) „T” (Trebunski). 23.45 — Wiadomości. 0.10 — Muzyczna jedynka. 0.40 — „Najważniejszy dzień życia” — serial TP.

Ostankino

4.55 — Program dnia. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Program. 8.25 — Kancel. 8.55 — TV film fab. „Spirala” (3). 10.15 — Dzień stowarzyszenie TV. 10.45 — Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film fab. „Skarbanka”. 12.30 — Film anim. 12.50 — TV film fab. „Długie drogi wojny” (2). 14.00 — Dziennik. 14.20 — Program. 14.25 — Rozmaitości TV. 15.00 — Notes. 15.15 — Film anim. 15.30 — TV serial „Emil z Lenebergi” (7). 15.55 — Mowa między nami... 16.15 — Film anim. 16.45 — Technodance. 17.00 — Dziennik. 17.20 — Program. 17.25 — Kanał Ostankino. 17.50 — Film anim. 18.00 — TV serial „Powrót do Edenu”. 18.50 — Miniatura. 19.10 — Zeby to diabli. 19.50 — Dobranocka. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.35 — Program. 20.40 — TV film fab. „Spirala” (3). 22.00 — Program muzyczny. Podczas przerwy 23.00 — Dziennik. 23.50 — TV film dok. 0.40 — Ekspres prasowy. 0.50 — TV film fab. „Pies Baskerville’ów” (2).

Dziurnik wydania:

Henryk MAZUL, Zbigniew MARKOWICZ, Bronisława MICHAŁOWSKA, Krystyna RUCZYŃSKA

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO — powielanie dokumentów — pr. Laisvės 60, 11 piętro, pokój 1102. Czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy, tel. 42-79-55

Biuro ogłoszeń i reklamy — pr. Laisvės 60, 11 piętro, pokój nr 1114. Telefon — 42-69-63.